

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 574

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 30 iulie 2008

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 743 din 24 iunie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din Codul penal, precum și ale art. 171 alin. 2, art. 278 ¹ alin. 8, art. 183 alin. 1 și 2 și art. 2 din Codul de procedură penală	2-4		
Decizia nr. 767 din 24 iunie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 248 și art. 248 ¹ din Codul penal	4-5		
Decizia nr. 769 din 24 iunie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 ¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală	5-6		
Decizia nr. 811 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România	7-8		
Decizia nr. 812 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (9) din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal	9-10		
Decizia nr. 813 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru	10-12		
Decizia nr. 814 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat	12-14		
Decizia nr. 815 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, precum și a prevederilor art. III alin. (1 ¹) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991	15-17		
		Decizia nr. 816 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate	17-20
		Decizia nr. 817 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate	20-23
		Decizia nr. 835 din 8 iulie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente	23-24
		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
		572. — Decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației privind modificarea și completarea anexei la Decizia președintelui Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației nr. 686/2005 pentru aprobarea Procedurii de tarificare și a Listei cuprinzând tarifele de utilizare a spectrului de frecvențe radio, datorate anual către Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației	25-26
		ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
		Decizia nr. XXV (25) din 16 aprilie 2007	26-27
		Decizia nr. XLVIII (48) din 4 iunie 2007	28-29
		Decizia nr. LVIII (58) din 24 septembrie 2007	29-31
		Decizia nr. LX (60) din 24 septembrie 2007	31-32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 743

din 24 iunie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din Codul penal, precum și ale art. 171 alin. 2, art. 278¹ alin. 8, art. 183 alin. 1 și 2 și art. 2 din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din Codul penal, precum și ale art. 171 alin. 2, ale art. 278¹ alin. 8, ale art. 183 alin. 1 și 2 și ale art. 2 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Cristian Nicolae Moșuți în Dosarul nr. 573/45/2007 al Curții de Apel Iași — Secția penală și de Vasile Mureșan în Dosarul nr. 6.495/182/2007 al Tribunalului Maramureș — Secția penală.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 586D/2008 și nr. 1.030D/2008 au conținut identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere dispozițiile art. 164 din Codul de procedură civilă, nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.030D/2008 la Dosarul nr. 586D/2008, care este primul înregistrat.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 6 martie 2008 și 10 aprilie 2008, pronunțate în dosarele nr. 573/45/2007 și nr. 6.495/182/2007, **Curtea de Apel Iași — Secția penală și Tribunalul Maramureș — Secția penală au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 281 din Codul penal, precum și ale art. 171 alin. 2 și art. 278¹ alin. 8 lit. a), b) și c) din Codul de procedură penală respectiv, art. 281 din Codul penal, precum și art. 171 alin. 2, art. 278¹ alin. 8, art. 183 alin. 1 și 2 și art. 2 din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată, în dosarele de mai sus, de Cristian Nicolae Moșuți și Vasile Mureșan.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile legale ale **art. 281 din Codul penal** încalcă dispozițiile constituționale ale art. 73 alin. (1) și art. 115 alin. (1), deoarece Parlamentul poate adopta, cu excepția situației prevăzute la *Delegarea legislativă*, doar legi

constituționale, organice și ordinare, conceptul de **lege specială** la care face trimitere textul criticat nefiind permis de Constituție.

Dispozițiile **art. 171 alin. 2 din Codul de procedură penală** contravin prevederilor constituționale ale art. 24 referitoare la *Dreptul la apărare*, deoarece, pornind de la speța dedusă judecătii, se poate întâmpla să fie desemnat un avocat din oficiu atunci când instanța apreciază că învinuitul sau inculpatul nu și-ar putea face singur apărarea, avocat care are ca parte potrivnică tocmai uniunea căreia îi aparține. Așa fiind, acesta nu va putea face o apărare eficientă în contra propriilor interese.

Prevederile **art. 278¹ alin. 8 lit. a), b) și c) din Codul de procedură penală** contravin art. 21 alin. (1) și (2) din Constituție referitoare la liberul acces la justiție, precum și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la *Dreptul la un proces echitabil*, deoarece se încalcă principiul *non reformatio in pejus*, prin soluțiile pe care le poate pronunța instanța existând posibilitatea agravării situației părții care se adresează judecătorului.

Prevederile **art. 183 alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală** contravin dispozițiilor constituționale ale art. 23 alin. (1) și (2) referitoare la inviolabilitatea libertății individuale, ale art. 5 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 9 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, ale art. 9 par. 1 și art. 14 par. 3 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, deoarece aducerea învinuitului sau inculpatului în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată reprezintă o privare de libertate care nu poate fi definită nici ca reținere, nici ca arestare preventivă. Pe perioada executării mandatului de aducere, acuzatul se află, în pofida voinței sale, în custodia organului de urmărire penală. Faptul că textul criticat nu prevede nicio cale de atac împotriva încheierii de ședință prin care s-a dispus emiterea mandatului de aducere este, în opinia autorului, de natură a contraveni și dispozițiilor art. 5 par. 4 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Prevederile **art. 2 din Codul de procedură penală** contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3) referitoare la dreptul părților la un proces echitabil și ale art. 126 alin. (1) referitoare la realizarea justiției prin instanțele judecătorești, precum și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la *Dreptul la un proces echitabil*, deoarece oferă posibilitatea de a se suprima dreptul la cercetare judecătorească.

Curtea de Apel Iași — Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din Codul penal este neîntemeiată, deoarece incriminarea și sancționarea faptelor de exercitare fără drept a unor profesii sau activități, printre care și cea de avocat, pentru care se cere o anumită pregătire și care este supusă autorizării, exprimă necesitatea de a apăra valori sociale de importanță deosebită. Faptul că sunt impuse anumite condiții pentru exercitarea profesiei de avocat, condiții a căror neîndeplinire atrage consecințe juridice, reprezintă libertatea legiuitorului consfințită de Constituție și care se exprimă prin activitatea de legiferare a Parlamentului.

Dispozițiile art. 171 alin. 2 și art. 278¹ alin. 8 lit. a), b) și c) din Codul de procedură penală sunt, în opinia instanței, constituționale, sens în care face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Tribunalul Maramureș — Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, dispozițiile art. 281 din Codul penal sunt norme de incriminare cu caracter penal general și instituie o sancțiune unică pentru exercitarea fără drept a oricărei profesii sau activități pentru care legea cere autorizație, dacă legea specială prevede că săvârșirea acelor fapte se pedepsește potrivit legii penale. În felul acesta, s-a creat o singură incriminare-cadru la care să se poată face trimitere prin legi speciale.

Dispozițiile art. 171 alin. 2 din Codul de procedură penală nu sunt contrare art. 24 din Constituție, dreptul la apărare garantat de Legea fundamentală se referă la asistența juridică facultativă, iar excepțiile de la această regulă pot fi stabilite de legiuitor, potrivit prerogativelor constituționale consacrate de art. 61 alin. (1) și art. 126 alin. (2).

În sfârșit, în plângerea formulată în temeiul art. 278¹ din Codul de procedură penală nu se judecă cauza, ci doar temeinicia și legalitatea soluțiilor de netrimiteri pronunțate de procuror. Așadar, prevederile legale criticate nu îngăduiesc posibilitatea părților de a formula apărări, de a propune probe și de a recurge la căile de atac prevăzute de lege, având posibilitatea de a se prevala de toate garanțiile procesuale care condiționează accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil.

Prevederile art. 183 alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală se circumscriu scopului și regulilor de bază ale procesului penal, instituția mandatului de aducere nefiind echivalentă cu cea a sancțiunilor privative de libertate. De altfel, potrivit art. 53 din Constituție, exercițiul unor drepturi sau libertăți poate fi restrâns pentru desfășurarea instrucției penale, astfel încât constrângerea unei persoane de a se prezenta în fața instanței de judecată, atunci când aceasta din urmă apreciază că se impune acest lucru, nu aduce atingere accesului liber la justiție și nici libertății individuale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2) și ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 281 din Codul penal cu denumirea marginală *Exercitarea fără drept a unei profesii*, precum și ale art. 171 alin. 2 cu denumirea marginală *Asistența învinuitului sau a inculpatului*, ale art. 278¹ alin. 8 cu denumirea marginală *Plângerea în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteri în judecată*, ale art. 183 alin. 1 și 2 cu denumirea marginală *Mandatul de aducere* și ale art. 2 cu denumirea marginală *Legalitatea și oficialitatea procesului penal*, acestea din urmă din Codul de procedură penală, care au următorul conținut:

— Art. 281 din Codul penal: *„Exercitarea fără drept a unei profesii sau a oricărei alte activități pentru care legea cere*

autorizație, ori exercitarea acestora în alte condiții decât cele legale, dacă legea specială prevede că săvârșirea unor astfel de fapte se sancționează potrivit legii penale, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 1 an sau cu amendă.”;

— Art. 171 alin. 2 din Codul de procedură penală: *„Asistența juridică este obligatorie când învinuitul sau inculpatul este minor, internat într-un centru de reeducare sau într-un institut medical educativ, când este reținut sau arestat chiar în altă cauză, când față de acesta a fost dispusă măsura de siguranță a internării medicale sau obligarea la tratament medical chiar în altă cauză ori când organul de urmărire penală sau instanța de judecată apreciază că învinuitul ori inculpatul nu și-ar putea face singur apărarea, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.”;*

— Art. 278¹ alin. 8 din Codul de procedură penală: *„Judecătorul pronunță una dintre următoarele soluții:*

a) respinge plângerea, prin sentință, ca tardivă sau inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată, menținând rezoluția sau ordonanța atacată;

b) admite plângerea, prin sentință, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și trimite cauza procurorului, în vederea încheierii sau redeschiderii urmăririi penale, după caz. Judecătorul este obligat să arate motivele pentru care a trimis cauza procurorului, indicând totodată faptele și împrejurările ce urmează a fi constatate și prin care anume mijloace de probă;

c) admite plângerea, prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată, și, când probele existente la dosar sunt suficiente, reține cauza spre judecare, în complet legal constituit, dispozițiile privind judecata în primă instanță și căile de atac aplicându-se în mod corespunzător.”;

— Art. 183 alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală: *„O persoană poate fi adusă în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată pe baza unui mandat de aducere, întocmit potrivit dispozițiilor art. 176, dacă fiind anterior citată nu s-a prezentat, iar ascultarea sau prezența ei este necesară.*

Învinuitul sau inculpatul poate fi adus cu mandat chiar înainte de a fi chemat prin citație, dacă organul de urmărire penală sau instanța constată motivat că în interesul rezolvării cauzei se impune această măsură.”;

— Art. 2 din Codul de procedură penală: *„Procesul penal se desfășoară atât în cursul urmăririi penale cât și în cursul judecății, potrivit dispozițiilor prevăzute de lege.*

Actele necesare desfășurării procesului penal se îndeplinesc din oficiu, afară de cazul când prin lege se dispune altfel.”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prin Decizia nr. 317 din 13 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 7 aprilie 2008, a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din Codul penal și ale art. 171 alin. 2 din Codul de procedură penală, prin Decizia nr. 240 din 20 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 19 aprilie 2007, a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 din Codul de procedură penală, prin Decizia nr. 525 din 11 octombrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 997 din 10 noiembrie 2005, a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. 2 din Codul de procedură penală și prin Decizia nr. 885 din 16 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 750 din 5 noiembrie 2007, a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 183 din Codul de procedură penală, statuând în esență că dispozițiile legale criticate nu contravin prevederilor constituționale invocate și în prezenta cauză.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziilor mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din Codul penal, precum și ale art. 171 alin. 2, art. 278¹ alin. 8, art. 183 alin. 1 și 2 și art. 2 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Cristian Nicolae Moșuți în Dosarul nr. 573/45/2007 al Curții de Apel Iași — Secția penală și de Vasile Mureșan în Dosarul nr. 6.495/182/2007 al Tribunalului Maramureș — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 iunie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 767

din 24 iunie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 248 și art. 248¹ din Codul penal

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 248 și ale art. 248¹ din Codul penal, excepție ridicată de Radu Albu în Dosarul nr. 6.930/231/2006 al Tribunalului Vrancea — Secția penală.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 9 aprilie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 6.930/231/2006, **Tribunalul Vrancea — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 248 și art. 248¹ din Codul penal**, excepție ridicată de Radu Albu în dosarul de mai sus având ca obiect soluționarea unei cauze penale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 44 alin. (2) referitoare la ocrotirea proprietății private în mod egal, indiferent de titular, deoarece partea finală a art. 248 din Codul penal, definind cel de-al doilea rezultat alternativ, respectiv paguba cauzată patrimoniului, nu face nicio distincție între proprietatea publică și cea privată, supunând aceleași ocrotiri speciale atât partea de

patrimoniu care constituie proprietate publică, cât și partea care constituie proprietate privată.

Așa fiind, este neconstituțional din această perspectivă și art. 248¹ din Codul penal, care devine incident ca temei al agravării răspunderii penale datorită consecințelor deosebit de grave ale faptei de abuz în serviciu contra intereselor publice.

Tribunalul Vrancea — Secția penală opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice este una de serviciu, și nu una contra patrimoniului. Valoarea socială ocrotită prin norma incriminatoare este, în principal, bunul mers al activității unităților indicate în art. 145 din Codul penal.

Dispozițiile art. 248 din Codul penal nu au în vedere în mod expres atingerea adusă proprietății publice prin activitatea subiectului activ, ci tulburarea bunului mers al activității subiectului pasiv sau păgubirea patrimoniului acestuia. Împrejurarea că una dintre urmările imediate prevăzute în art. 248 din Codul penal este o pagubă adusă patrimoniului unei instituții din cele menționate în art. 145 din Codul penal nu trebuie privită prin raportare la noțiunea de proprietate publică, deoarece proprietatea nu se confundă cu patrimoniul.

Legiuitorul are prerogativele de a stabili o sancțiune diferită pentru faptele prin care se produc cu caracter patrimonial, fără a face distincție după cum bunurile în legătură cu care s-au produs pagubele aparțin statului sau altor subiecte. Sancționarea mai severă a abuzului în serviciu contra intereselor publice reprezintă o opțiune de politică penală, de competența exclusivă a legiuitorului.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2) și ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 248 cu denumirea marginală *Abuzul în serviciu contra intereselor publice* și art. 248¹ cu denumirea marginală *Abuzul în serviciu în forma calificată*, ambele din Codul penal, care au următorul conținut:

— Art. 248: „*Fapta funcționarului public, care, în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, cu știință, nu îndeplinește un act ori îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei instituții de stat ori al unei alte unități din cele la care se referă art. 145 sau o pagubă patrimoniului acesteia se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.*”;

— Art. 248¹: „*Dacă faptele prevăzute în art. 246, 247 și 248 au avut consecințe deosebit de grave, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale criticate au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional prin raportare la aceleași critici. Astfel, prin Decizia nr. 294 din 8 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 8 august 2003, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 248 din Codul penal, iar prin Decizia nr. 832 din 2 octombrie 2007, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 730 din 29 octombrie 2007, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 248 și art. 248¹ din Codul penal. În esență, Curtea a constatat că art. 248 din Codul penal face parte din Titlul VI „Infrațiuni care aduc atingere unor activități de interes public sau altor activități reglementate de lege” Cap. I „Infrațiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul” și incriminează fapta funcționarului public care în exercițiul atribuțiilor de serviciu, cu intenție, nu îndeplinește un act ori îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă sau o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau instituții de stat ori al unei alte instituții care intră sub incidența dispozițiilor art. 145 din Codul penal.

Referirea la producerea unei pagube în patrimoniul subiectelor pasive ale infracțiunii nu are semnificația înzestrării acestei infracțiuni cu o dublă natură juridică, și anume cea de infracțiune de serviciu și cea de infracțiune contra patrimoniului, fapta rămânând, evident, o infracțiune de serviciu sau în legătură cu serviciul, ci descrie una dintre cele două urmări imediate alternative prevăzute de lege — prima fiind „o tulburare însemnată a bunului mers” al organului, instituției sau unității — pentru ca fapta să constituie infracțiune.

De altfel, chiar admitând că prin art. 248 din Codul penal se urmărește și apărarea proprietății, se constată că textul nu face nicio diferențiere între proprietatea publică și cea privată, abuzul funcționarului public pedepsindu-se la fel, indiferent dacă are ca urmare producerea unei pagube în patrimoniul public sau în proprietatea privată a unei unități dintre cele prevăzute de art. 145 din Codul penal.

Așa fiind, nu poate fi primită critica formulată în motivarea excepției de neconstituționalitate, în sensul că, prin conținutul său, art. 248 din Codul penal contravine principiului constituțional al ocrotirii egale a proprietății private, indiferent de titular.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 248 și art. 248¹ din Codul penal, excepție ridicată de Radu Albu în Dosarul nr. 6.930/231/2006 al Tribunalului Vrancea — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 iunie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 769

din 24 iunie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător

Iuliana Nedelcu	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ion Stanciu în Dosarul nr. 5.506/288/2007 al Judecătorei Râmnicu Vâlcea.

La apelul nominal se prezintă personal autorul excepției și se constată lipsa celeilalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Autorul excepției pune concluzii de admitere a acesteia, deoarece, pornind de la un caz particular, arată că instanța inferioară este obligată să procedeze la o judecată formală pentru a se menține în limitele impuse de instanța superioară.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 12 martie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 5.506/288/2007, **Judecătoria Râmnicu Vâlcea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Ion Stanciu în dosarul de mai sus având ca obiect soluționarea unei cauze penale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile art. 278¹ alin. 8 lit. a), b) și c) din Codul de procedură penală contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 referitoare la *Egalitatea în drepturi*, ale art. 21 alin. (3) referitoare la dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 referitoare la *Dreptul la apărare*, ale art. 124 alin. (2) referitoare la egalitatea, unicitatea și imparțialitatea justiției, ale art. 126 alin. (2) referitoare la competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată, ale art. 131 referitoare la *Rolul Ministerului Public*, ale art. 20 referitoare la *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, precum și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la *Dreptul la un proces echitabil*, deoarece suprimă dreptul la cercetarea judecătorească și ignoră principiul de aplicabilitate generală în dreptul penal, *non reformatio in pejus*, întrucât există posibilitatea ca prin propria cale de atac petentul să își agraveze situația, dobândind calitatea procesuală de învinuit sau inculpat. De altfel, textul legal criticat asigură numai formal posibilitatea părților de a formula apărări, de a propune probe și de a recurge la căile de atac prevăzute de lege, așadar de a se prevala de toate garanțiile procesuale care condiționează un proces echitabil, deoarece instanța de judecată se substituie Ministerului Public punând în mișcare acțiunea penală și, ca o consecință, antepunându-se cu privire la vinovăție. Din acest moment judecătorii nu mai prezintă suficiente garanții de imparțialitate impuse de Constituție și Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ion Stanciu în Dosarul nr. 5.506/288/2007 al Judecătoriei Râmnicu Vâlcea.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 iunie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Judecătoria Râmnicu Vâlcea opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile legale criticate nu contravin prevederilor constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2) și ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278¹ alin. 8 lit. c) cu denumirea marginală *Plângerea în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimite în judecată*, din Codul de procedură penală, care au următorul conținut:

— Art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală: „*Judecătorul pronunță una dintre următoarele soluții:[...]*

c) admite plângerea, prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată, și, când probele existente la dosar sunt suficiente, reține cauza spre judecare, în complet legal constituit, dispozițiile privind judecata în primă instanță și căile de atac aplicându-se în mod corespunzător.”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale criticate au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, prilej cu care s-a statuat că acestea nu contravin prevederilor constituționale invocate. Astfel, prin Decizia nr. 240 din 20 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 19 aprilie 2007, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 din Codul de procedură penală, pentru considerentele acolo arătate, care își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, deoarece nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice schimbarea acestei jurisprudențe.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 811

din 3 iulie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1) și ale art. 2 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România, excepție ridicată de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timișoara în Dosarul nr. 1.070/325/2008 al Judecătoriei Timișoara.

La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, consilierul juridic Mădălin-Cristian Vasiu, lipsind cealaltă parte, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Consilierul juridic al autorului excepției solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că în cuprinsul art. 1 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 nu este reglementat statutul de utilitate publică pentru camerele județene. Totodată, precizează că Decizia nr. 609/2007, pronunțată de Curtea Constituțională, în controlul a priori al Legii camerelor de comerț din România, nu are relevanță în cauză, de vreme ce obiectul sesizării l-au constituit mai multe critici privitoare la neconcordanțe în modul de adoptare a legii deduse controlului.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, întrucât, pe de o parte, textele de lege criticate nu contravin art. 16 din Constituție, iar, pe de altă parte, dispozițiile constituționale privind garantarea accesului liber la justiție și garantarea proprietății private nu sunt incidente în cauză. Face referire la Decizia Curții Constituționale nr. 609/2007, prin care s-a reținut constituționalitatea Legii camerelor de comerț din România.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 16 aprilie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.070/325/2008, **Judecătoria Timișoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1) și ale art. 2 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România**. Excepția a fost ridicată de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timișoara într-o acțiune civilă formulată de Societatea Comercială R.I.P.S. — S.A. din Timișoara în contradictoriu cu autorul excepției, având ca obiect anularea Hotărârii Adunării generale a membrilor Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Timișoara din data de 9 ianuarie 2008, prin care s-a decis modificarea statutului camerei, susținându-se că

hotărârea atacată este contrară legii și adoptată nelegal din punctul de vedere al convocării adunării generale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată că prevederile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 16, art. 21, ale art. 44 alin. (1), (2), (8), (9), ale art. 45, art. 53 și ale art. 135 alin. (2) lit. a), întrucât „conferă drepturi diferite unor persoane juridice aflate în situații echivalente, instituindu-se astfel un tratament discriminatoriu”. De asemenea, consideră că îi „este restrâns exercițiul unor drepturi sau libertăți, fiind încălcate normele unei concurențe loiale”. Totodată, susține că prevederile criticate sunt neconstituționale, deoarece din cuprinsul acestora s-a omis reglementarea statutului de utilitate publică și pentru camerele județene. De asemenea, precizează că, „analizând prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 a constatat că în cazul în care un grup de societăți comerciale constituie o asociație în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, sub denumirea «cameră de comerț», rezultă că se pot crea organizații paralele care pot conduce la numeroase confuzii și chiar imixțiuni în viața camerelor de comerț înființate în temeiul Decretului-lege nr. 139/1990 și recunoscute prin Hotărârea Guvernului nr. 799/1990”. Susține că „există posibilitatea ca noile organizații înființate în temeiul Legii nr. 335/2007 să revindică chiar patrimoniul camerelor de comerț înființate conform actelor normative menționate anterior”. Arată că „prin expunerea de motive înșiși inițiatorii actului normativ urmăreau «să îmbunătățească cadrul legislativ privind organizarea și funcționarea camerelor de comerț, în vederea sprijinirii procesului de ameliorare a mediului de afaceri din România», făcându-se referire strict la camerele de comerț deja înființate, iar nu la posibilitatea înființării unor alte organizații de acest tip”. De asemenea, mai arată că „îi este încălcat dreptul de proprietate, totodată restrângându-se exercițiul unor drepturi sau libertăți, fără să fie incidente riscuri cu privire la apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor”.

Judecătoria Timișoara apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, legiuitorul având autoritatea de reglementare a statutului camerelor de comerț în virtutea puterii legiuitoare.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate față de prevederile art. 16 din Legea fundamentală, de vreme ce acestea din urmă privesc egalitatea cetățenilor, iar nu egalitatea de tratament juridic aplicată unei categorii distincte de subiecte colective de drept, în speță camerelor de comerț. De asemenea, reține că dispozițiile legale criticate, reglementând înființarea camerelor de comerț ca organizații autonome, neguvernamentale, apolitice, fără scop patrimonial, cu personalitate juridică, nu sunt de natură să aducă

atingere dreptului de proprietate. Totodată, apreciază că textele legale criticate sunt menite să garanteze dreptul comercianților de a-și exercita, în condițiile legii, activitățile economice și libera inițiativă și consideră că acestea nu contravin dispozițiilor constituționale referitoare la obligația statului de a asigura libertatea comerțului, protecția concurenței loiale și crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție. În acest sens, face referire la Decizia Curții Constituționale nr. 609/2007. Apreciază că dispozițiile art. 21 și 53 din Constituție nu sunt incidente în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 1 alin. (1) și ale art. 2 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 6 decembrie 2007, având următorul cuprins:

— Art. 1 alin. (1): *”Camerete de comerț sunt organizații autonome, neguvernamentale, apolitice, fără scop patrimonial, cu personalitate juridică, create în scopul de a reprezenta, apăra și susține interesele membrilor lor și ale comunității de afaceri în raport cu autoritățile publice și cu organisme din țară și din străinătate.”*

— Art. 2 alin. (1): *”Comercianții, indiferent de domeniul de activitate, pot constitui în reședințele de județ și în municipiul București camere județene, destinate promovării intereselor membrilor lor pentru dezvoltarea comerțului, industriei, agriculturii și serviciilor, corespunzător cerințelor economiei de piață.”*

Prevederile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 sunt criticate prin raportare la dispozițiile constituționale ale art. 44 alin. (1),(2),(8),(9), ale art. 53 și ale art. 135 alin. (2) lit. a), iar

prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 sunt criticate prin raportare la art. 16, art. 21, art. 44 alin. (1),(2),(8),(9), art. 45, art. 53 și art. 135 alin. (2) lit. a) din Constituție.

Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1) și ale art. 2 alin. (1) din Legea nr. 335/2007, Curtea constată că aceasta este inadmisibilă, întrucât, potrivit prevederilor art. 146 lit. d) din Constituție și ale art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta *„decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia”*.

Obiectul litigiului în care a fost ridicată excepția îl constituie o acțiune civilă formulată de Societatea Comercială R.I.P.S. — S.A. din Timișoara în contradictoriu cu autorul excepției, având ca obiect anularea Hotărârii Adunării generale a membrilor Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Timișoara din data de 9 ianuarie 2008, prin care s-a decis modificarea statutului camerei, susținându-se că hotărârea atacată este contrară legii și adoptată nelegal din punctul de vedere al convocării adunării generale.

Curtea constată că dispozițiile de lege criticate, care, pe de o parte, definesc camerele de comerț, iar, pe de altă parte, prevăd posibilitatea constituirii de către comercianți, indiferent de domeniul de activitate, a unor „camere județene” în reședințele de județ și în municipiul București, nu au legătură cu speța dedusă judecării.

Astfel, având în vedere prevederile art. 29 alin. (1) coroborat cu alin. (6) al aceluiași articol din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate a art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

Totodată, Curtea reține că autorul excepției este nemulțumit și de faptul că nu a fost reglementat, în cuprinsul art. 1 alin. (1) din Legea nr. 335/2007, statutul de utilitate publică pentru camerele județene. Curtea constată că această critică se referă la o omisiune legislativă, examinarea criticii de neconstituționalitate cu un atare obiect excedând competenței Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță *„numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”*.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca fiind inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1) și ale art. 2 alin. (1) din Legea nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România, excepție ridicată de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timișoara în Dosarul nr. 1.070/325/2008 al Judecătorei Timișoara.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 iulie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 812

din 3 iulie 2008

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (9)
din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare
în cursul procesului penal**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Marieta Safta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (9) din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, excepție ridicată de Matei Alexandru Marian în Dosarul nr. 2.873/262/2007 al Judecătoriei Moreni.

La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.185D/2008, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de același autor în Dosarul nr. 331/262/2008 al Judecătoriei Moreni.

La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.157D/2008 și nr. 1.185D/2008, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea.

Curtea, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea Dosarului nr. 1.185D/2008 la Dosarul nr. 1.157D/2008, care a fost primul înregistrat.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, arătând că textul de lege criticat nu încalcă prevederile constituționale invocate. Se face referire și la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 13 martie 2008 și, respectiv, din 16 aprilie 2008, pronunțate în dosarele nr. 2.873/262/2007 și nr. 331/262/2008, **Judecătoria Moreni a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (9) din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal**, excepție ridicată de Matei Alexandru Marian.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

În motivarea excepției de neconstituționalitate, în ambele dosare conexe, se susține, în esență, că textul de lege criticat încalcă liberul acces la justiție întrucât statuează că hotărârile pronunțate de judecători în această materie sunt definitive, nefiind susceptibile de a fi atacate cu recurs sau apel. Se mai arată că această reglementare determină ca persoana condamnată să nu beneficieze de două grade de jurisdicție.

Judecătoria Moreni apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată întrucât „măsurile luate de administrația penitenciarului sunt supuse verificării judecătorului delegat sub aspectul legalității și temeiniciei, iar apoi controlului judecătoriei, condamnații beneficiind astfel de două grade de jurisdicție, având posibilitatea de a fi asistați de avocat și în cadrul procedurii în fața judecătorului delegat”.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile art. 21 din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 38 alin. (9) din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627 din 20 iulie 2006, potrivit căroră „*Hotărârea judecătorei este definitivă*”.

În susținerea excepției se invocă dispozițiile constituționale ale art. 21 și 129 privind accesul liber la justiție, respectiv folosirea căilor de atac.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 38 alin. (9) din Legea nr. 275/2006, în raport de aceleași prevederi constituționale și față de critici similare.

În acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 462 din 15 mai 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 384

din 7 iunie 2007, prin care Curtea, pentru considerentele acolo reținute, a statuat că art. 38 din Legea nr. 275/2006 nu încalcă liberul acces la justiție și nici dreptul la apărare, Decizia nr. 826 din 2 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 721 din 25 octombrie 2007, și Decizia nr. 1.005 din 8 noiembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 804 din 26 noiembrie 2007, prin care Curtea a statuat că art. 38 alin. (9) din Legea nr. 275/2006 nu încalcă dreptul la un recurs efectiv în fața unei instanțe naționale și nici

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (9) din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, excepție ridicată de Matei Alexandru Marian în dosarele nr. 2.873/262/2007 și nr. 331/262/2008 ale Judecătoriai Moreni.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 iulie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof.univ.dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 813

din 3 iulie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Alina Cosette Grecu în Dosarul nr. 3.370/299/2008 al Judecătoriai Sectorului 1 București.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice schimbarea jurisprudenței Curții.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 1 aprilie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 3.370/299/2008, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru**. Excepția a fost ridicată de Alina Cosette Grecu într-o cauză având ca obiect o acțiune civilă privind partajarea bunurilor comune.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul susține că dispozițiile art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 sunt neconstituționale, fiind contrare art. 16 din Constituție, deoarece, prin poziția privilegiată pe care o are reclamantul față de pârât, se creează o situație de inegalitate între părțile participante la procesul civil ce are ca obiect o cerere de partaj, de raport ori de reducere. Arată că pârâtul este obligat să plătească o taxă de timbru substanțială pentru a se apăra, astfel încât este limitat în dreptul său de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor sale, fiindu-i îngrădit dreptul recunoscut de art. 21 din Constituție. Totodată, susține că sunt încălcate și prevederile art. 6 paragraful 1 și ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atâta vreme cât, prin obligarea pârâtului de a plăti o taxă de timbru substanțială,

deși nu pretinde nimic de la reclamant, ci doar se apără, se ajunge la o limitare a dreptului la o judecată echitabilă. În acest sens, face referire la decizia Curții Europene a Drepturilor Omului *Ad't-Mouhoub c/Franței*, potrivit căreia „*stabilirea unei sume substanțiale în absența unor resurse financiare ale reclamantului reprezintă, practic, privarea sa de dreptul de a se adresa unui judecător*”.

Judecătoria Sectorului 1 București apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că instituirea unei taxe de timbru pentru anumite categorii de cereri nu face nicio diferențiere între titularii acesteia, astfel încât nu sunt înfrânte prevederile art. 16 din Constituție. Consideră că prevederile criticate constituie o măsură de protecție împotriva eventualelor abuzuri procesuale care ar putea avea loc prin contestarea unor pretenții întemeiate ale reclamantului și totodată o aplicare a regulii potrivit căreia cererile adresate instanței judecătorești se timbrează de către titularul acesteia. De asemenea, apreciază că prevederile art. 3 lit. c) din Legea nr. 147/1997 sunt în concordanță cu dispozițiile art. 21 din Constituție, întrucât accesul liber la justiție nu interzice stabilirea taxelor de timbru, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că textul de lege criticat este constituțional. În acest sens, arată că dispozițiile criticate sunt în acord atât cu art. 21 și 24 din Constituție, cât și cu art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât accesul liber la justiție nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. Totodată, precizează că stabilirea și dimensionarea taxelor judiciare de timbru reprezintă atribuția exclusivă a legiuitorului, potrivit art. 139 alin. (1) din Constituție. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 față de art. 16 din Constituție și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, constată că normele supuse controlului de constituționalitate nu conțin prevederi contrare principiului egalității în drepturi. Astfel, dispozițiile legale indicate nu instituie nici privilegii și nici discriminări, toate persoanele care promovează un anumit tip de acțiune sau cerere fiind obligate să plătească taxele judiciare de timbru în valoare și în condiții identice.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 29 iulie 1997, cu următorul cuprins:

„*Acțiunile și cererile neevaluabile în bani se taxează astfel: [...]*

c) cereri pentru stabilirea calității de moștenitor, a masei succesoriale, cereri de raport, cereri de reducere a liberalităților și cereri de partaj — 19 lei

Separat de această taxă, dacă părțile contestă bunurile de împărțit, valoarea acestora sau drepturile ori mărimea drepturilor coproprietarilor în cadrul cererilor de mai sus, taxa judiciară de timbru se datorează de titularul cererii la valoarea contestată;”.

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi și ale art. 21 referitor la accesul liber la justiție. Totodată, susține că, prin dispozițiile de lege criticate, sunt încălcate atât prevederile art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil, cât și prevederile art. 14 referitoare la interzicerea discriminării, din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția, Curtea observă că art. 3 lit. c) alin. (1) din Legea nr. 146/1997 prevede că cererile pentru stabilirea calității de moștenitor, a masei succesoriale, cererile de raport, cererile de reducere a liberalităților și cererile de partaj se taxează cu 19 lei. Totodată, alin. (2) al lit. c) a art. 3 din Legea nr. 146/1997 stabilește obligația de plată a unor taxe de timbru, calculate la valoare, pentru acele părți care contestă prin cereri bunurile de împărțit, valoarea acestora sau drepturile ori mărimea drepturilor coproprietarilor, iar nu și pentru părțile care formulează excepții și apărări în legătură cu cererea reclamantului. Acesta este și principiul general înscris în art. 1 din Legea nr. 146/1997, potrivit căruia numai „*acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești, precum și cererile adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție sunt supuse taxelor judiciare de timbru, prevăzute de prezenta lege, și se taxează în mod diferențiat, după cum obiectul acestora este sau nu este evaluabil în bani, cu excepțiile prevăzute de lege*”.

Curtea constată că, în cauză, autoarea excepției, prin formularea cererii reconvenționale, a urmărit răsturnarea prezumției de dobândire în cote egale a bunurilor comune. Astfel, scopul părții care contestă bunurile de împărțit, valoarea acestora sau drepturile ori mărimea drepturilor coproprietarilor, în cadrul cererilor prevăzute de textul de lege criticat, este valorificarea unui drept propriu, pe cale incidentală, ce excedează unei simple apărări.

Totodată, Curtea reține că, asupra constituționalității dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. (2) din Legea nr. 146/1997 s-a pronunțat prin numeroase decizii, precum Decizia nr. 305 din 10 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 575 din 11 august 2003, Decizia nr. 941 din 19 decembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 24 ianuarie 2007, și Decizia nr. 724 din 13 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 705 din 18 octombrie 2007, constatând că acest text de lege este constituțional. Astfel, Curtea a statuat că instituirea unei taxe de timbru pentru anumite categorii de cereri nu face nici o diferențiere între contribuabili, astfel încât nu sunt înfrânte prevederile art. 16 din Constituție și ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În ceea ce privește pretinsa contrarierate a textului de lege criticat în raport cu art. 21 din Constituție, Curtea a statuat, în mod constant, că accesul liber la justiție nu interzice stabilirea

taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. Regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor.

În virtutea dispozițiilor constituționale ale art. 56 alin. (1), potrivit cărora „*Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice*”, plata taxelor și a impozitelor reprezintă o obligație constituțională a cetățenilor. Echivalentul taxelor judiciare de timbru este integrat în valoarea cheltuielilor stabilite de instanța de judecată prin hotărârea pe care o pronunță în cauză, plata acestora revenind părții care cade în pretenții. În același sens este, de altfel, și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în care s-a statuat că o caracteristică a principiului liberului acces la justiție este aceea că nu este un drept absolut (cazul *Ashingdane împotriva Regatului Unit al Marii Britanii*, 1985). Astfel, acest drept, care cere prin însăși natura sa o reglementare din partea statului, poate fi subiectul unor limitări, atât timp cât nu este atinsă însăși substanța sa.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit.d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 lit. c) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Alina Cosette Grecu în Dosarul nr. 3.370/299/2008 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 iulie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof.univ.dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 814

din 3 iulie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de

Referitor la pretinsa încălcare a prevederilor art. 6 paragraful 1 și ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea a reținut că obligația părților de a plăti taxe judiciare de timbru stabilite prin lege nu aduce atingere acestor articole, ci, dimpotrivă, creează premise pentru realizarea unui proces echitabil, deoarece taxele judiciare de timbru servesc unei mai bune organizări și funcționări a serviciului public de realizare a justiției. În acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 305 din 10 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 575 din 11 august 2003.

În fine, Curtea constată că hotărârea pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza *Ad't-Mouhoub c/Franței* nu prezintă relevanță pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate.

Deoarece nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice schimbarea jurisprudenței Curții, cele statuate anterior își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, excepție ridicată de Societatea Comercială „Oltchim” — S.A. din Râmnicu Vâlcea în Dosarul nr. 1.427/288/2007 al Tribunalului Vâlcea — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei. În acest sens, arată că la dosar au fost comunicate concluzii scrise de către partea Ion Munteanu, prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind

neîntemeiată, invocând jurisprudența anterioară a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea nr. 41 din 10 aprilie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.427/288/2007, **Tribunalul Vâlcea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat.** Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Oltchim” — S.A. din Râmnicu Vâlcea într-o cauză civilă având ca obiect obligația de a face, respectiv obligarea autorului excepției de a încheia un contract de vânzare-cumpărare, în temeiul art. 7 din Legea nr. 85/1992.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că textul de lege criticat contravine dispozițiilor constituționale ale art. 20, ale art. 44 alin. (1), alin. (2) teza întâi și alin. (8), ale art. 45 și ale art. 136 alin. (1) și (5), precum și ale art. 17 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și ale art. 6 alin. (1), (2) și (3) din Tratatul de la Lisabona, întrucât este obligat să vândă locuințele construite din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, al căror proprietar este, unor persoane care nu mai au nicio legătură cu activitatea unității, chiar dacă locuințele în cauză au fost construite tocmai cu destinația de a fi locuite de către salariați. Totodată, consideră că prevederile criticate sunt contrare atât dispozițiilor art. 1 coroborat cu art. 5 din Decretul-lege nr. 61/1990, raportate la art. 19 din Legea nr. 85/1992, cât și dispozițiilor art. 51 coroborat cu art. 53 din Legea nr. 114/1996.

Tribunalul Vâlcea — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textul criticat nefiind contrar dispozițiilor din Constituție și din convențiile și tratatele internaționale la care România este parte. De asemenea, consideră că art. 7 din Legea nr. 85/1992 nu aduce atingere dreptului de proprietate, „întrucât nu impune drept condiție pentru efectuarea vânzării decât pe aceea ca locuințele să fie construite anterior intrării în vigoare a legii.” Totodată, arată că Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite s-a pronunțat în ședința publică din data de 21 ianuarie 2008 prin Decizia nr. 5, prin care, admitând recursul în interesul legii, a stabilit că dispozițiile Legii nr. 85/1992 sunt aplicabile chiar și în cazul contractelor de închiriere încheiate după intrarea în vigoare a acestui act normativ. Face referire, de asemenea, la deciziile nr. 10/1994, nr. 164/2001, nr. 104/2004 și nr. 252/2004 prin care Curtea Constituțională a statuat că „dispozițiile art. 7 din Legea nr. 85/1992, chiar dacă instituie o limitare a exercițiului dreptului de proprietate al societăților comerciale asupra acestor locuințe, o atare limitare este conformă prevederilor constituționale invocate, fiind justificată din punct de vedere juridic, social și moral”.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile art. 7 din Legea nr. 85/1992 sunt constituționale. În acest sens, arată că dispozițiile criticate sunt în acord cu dispozițiile constituționale conform cărora proprietatea privată este inviolabilă, în condițiile

legii organice. Totodată, făcând referire la deciziile nr. 278/2003 și nr. 223/2004, reține soluția Curții Constituționale dată odată cu efectuarea controlului de constituționalitate al prevederilor criticate, și anume faptul că acestea consacră „o normă de justiție socială”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 264 din 15 iulie 1998, având următorul cuprins: *“Locuințele construite din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, altele decât locuințele de intervenție, vor fi vândute titularilor contractelor de închiriere, la cererea acestora, cu plata integrală sau în rate a prețului, în condițiile Decretului-lege nr.61/1990 și ale prezentei legi.*

De asemenea, vor fi vândute la cerere, în condițiile prevederilor alin. 1 și cu respectarea dispozițiilor art. 1 alin. 3, titularilor de contracte de închiriere și locuințele care înainte de 6 martie 1945 au aparținut regiilor autonome, instituțiilor și societăților cu capital de stat, mixt sau privat, care și-au încetat existența după această dată sau, după caz, au devenit, prin reorganizare, unități economice sau bugetare de stat.

Locuințele care înainte de 6 martie 1945 au aparținut societăților cu capital privat sau mixt vor fi vândute în condițiile de evaluare, de achitare integrală sau în rate a prețului și de exceptare de la vânzare, prevăzute în Legea nr. 112/1995.

Evaluarea și vânzarea locuințelor prevăzute la alin.1 și 2 și la art. 1 alin. 1, pentru care nu s-au încheiat contracte de vânzare-cumpărare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se vor face în condițiile Decretului-lege nr. 61/1990 și ale prezentei legi, completate cu prevederile referitoare la coeficienții de uzură din Decretul nr. 93/1977, la un preț indexat în funcție de creșterea salariului minim brut pe țară la data cumpărării, față de cel existent la data intrării în vigoare a Legii nr. 85/1992.

Art. 1. alin.2 se aplică în mod corespunzător.

Beneficiază de prevederile alin. 1 și chiriașii care nu sunt angajații unităților proprietare.

Locuințele de intervenție, în sensul prezentei legi, sunt cele destinate cazării personalului unităților economice sau bugetare care, prin contractul de muncă, îndeplinește activități sau funcții ce necesită prezența, permanentă sau în caz de urgență, în cadrul unităților. Aceste locuințe nu se vând.

Unitățile economice sau bugetare pot să dețină și să construiască din fonduri proprii locuințe de serviciu, destinate închirierii salariaților acestora, cu contract de închiriere

accesoriu la contractul de muncă. Modul de administrare și eventuala înstrăinare a acestor locuințe se vor stabili de consiliile de administrație, respectiv de conducerea unităților.

Locuințele de serviciu din mediul rural, destinate personalului medical, didactic, altor specialiști sau personalului Ministerului de Interne, nu se vând.”

Textele constituționale invocate în motivarea excepției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 20, ale art. 44 alin. (1), alin. (2) teza întâi și alin. (8), ale art. 45 și ale art. 136 alin. (1) și (5). Totodată, invocă contrarietatea textului de lege criticat față de dispozițiile art. 1 paragraful 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 17 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii, precum și față de art. 6 alin. (1), (2) și (3) din Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, ratificat de România prin Legea nr. 13/2008 pentru ratificarea Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.107 din 12 februarie 2008.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că asupra constituționalității dispozițiilor criticate Curtea s-a mai pronunțat, de exemplu, prin Decizia nr. 113 din 19 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 11 martie 2008, și Decizia nr. 564 din 7 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 9 iulie 2007, constatând netemeinicia criticilor formulate.

Curtea a statuat că art. 7 din Legea nr. 85/1992 consacră o normă de justiție socială, întrucât dă posibilitatea chiriașilor să cumpere locuințele la construirea cărora au contribuit direct sau indirect în vechiul sistem statal-juridic. Pe această bază s-a apreciat că dispozițiile criticate sunt nu numai conforme literei și spiritului art. 44 din Constituție, ci și legitime din punct de vedere economic, social și moral. Curtea a reținut că, deși în proprietatea societăților comerciale sau a regiilor autonome au intrat și locuințele construite din fondurile proprii, legiferarea, ulterior adoptării Constituției, a posibilității ca fiecare chiriaș al unei asemenea locuințe să devină proprietar nu poate fi privită decât ca o limitare legală a dreptului de proprietate al persoanelor juridice respective.

Astfel, se consacră o normă de justiție socială, conformă atât art. 44 alin. (1) și alin. (2) teza întâi, cât și art. 136 alin. (1) și (5)

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, excepție ridicată de Societatea Comercială „Oltchim” — S.A. din Râmnicu Vâlcea în Dosarul nr. 1.427/288/2007 al Tribunalului Vâlcea — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 iulie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof.univ.dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

din Constituție, precum și în deplină concordanță cu normele instituite în actele internaționale invocate.

În cazul privatizării unităților din ale căror fonduri a fost construită locuința ce a făcut obiectul vânzării, obligația de vânzare către chiriași, prevăzută de dispozițiile Legii nr. 85/1992, este — astfel cum a statuat Curtea Constituțională — o obligație *in rem*, instituită în considerarea obiectului (locuința construită din fondurile unității economice sau bugetare), iar nu o obligație *in personam*, reglementată în considerarea subiectului, societatea comercială ce a luat naștere pe calea privatizării.

Curtea a constatat că textele de lege criticate nu prevăd o expropriere și nici o naționalizare sau orice altă măsură de trecere silită a locuințelor în proprietatea publică a statului. În același mod, se reține că art. 7 din Legea nr. 85/1992 nu instituie o confiscare, ci o transmitere în proprietatea deținătorilor de locuințe, foști chiriași ai acestora, a locuințelor și terenurilor aferente acestor locuințe dobândite prin cumpărare de la unitățile economice sau bugetare de stat, art. 44 alin. (8) din Constituție nefiind astfel încălcat.

Atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 53 din Constituție, Curtea reține că acestea sunt aplicabile numai în ipoteza în care există o restrângere a exercitării drepturilor și libertăților fundamentale, restrângere care nu a fost constatată de Curte.

De asemenea, contrarietatea textului de lege criticat în raport cu dispozițiile art. 45 din Constituție referitoare la libertatea economică nu poate fi reținută, deoarece reglementarea criticată dă posibilitatea chiriașilor să cumpere locuințele la construirea cărora au contribuit direct sau indirect în vechiul sistem statal-juridic, ceea ce nu echivalează cu o restrângere a liberei inițiative.

Totodată, Curtea constată că invocarea atât a dispozițiilor art. 1 coroborat cu art. 5 din Decretul-lege nr. 61/1990, raportate la art. 19 din Legea nr. 85/1992, cât și a dispozițiilor art. 51 coroborat cu art. 53 din Legea nr. 114/1996 nu poate fi primită, deoarece controlul constituționalității textelor de lege criticate are loc numai prin raportare la norme constituționale sau cuprinse în convenții și tratate la care România este parte, și nu la alte dispoziții sau acte normative din legislația internă.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 815

din 3 iulie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, precum și a prevederilor art. III alin. (11) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, precum și a prevederilor art. III alin. (11) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, excepție ridicată de Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Bovine Arad în Dosarul nr. 7.363/55/2007 al Curții de Apel Timișoara — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei. În acest sens, arată că autorul excepției a comunicat la dosar o adresă prin care solicită un nou termen de judecată, întrucât a primit citația în data de 28 iunie 2008, iar apărătorul angajat al acestuia se află în concediu de odihnă, timpul fiind prea scurt pentru angajarea unui alt avocat.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază că autorul a avut suficient timp de la momentul transmiterii dosarului de către instanța de judecată pentru angajarea unui apărător.

Curtea Constituțională, deliberând, respinge cererea de acordare a unui nou termen.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Decizia nr. 187/R din 25 februarie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 7.363/55/2007, **Curtea de Apel Timișoara — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, și ale**

Legii nr. 169/1997, precum și a prevederilor art. III alin. (11) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991. Excepția a fost ridicată de Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Bovine Arad într-o acțiune civilă având ca obiect obligarea autorului excepției la predarea unei suprafețe de teren către Comisia locală de fond funciar Arad, ca urmare a unor hotărâri anterioare ale comisiei locale validate de Comisia județeană privind reconstituirea în natură a dreptului de proprietate al petenților, hotărâri necontestate de către autor.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile criticate sunt neconstituționale, fiind contrare dispozițiilor art. 44 din Constituție. În acest sens, arată că Legea fundamentală garantează dreptul de proprietate, „dar în același timp ocrotește și celelalte drepturi reale sau izvorâte din dreptul de proprietate, cum ar fi dreptul de administrare” pe care autorul îl are asupra terenurilor la a căror predare către Comisia locală de fond funciar Arad este obligat. Susține că, în temeiul textelor de lege criticate, vor putea pierde suprafețe de teren, astfel încât „nu vor putea asigura furajarea, concentratele, fânul și masa verde pentru cele 1.060 taurine aflate în diferite programe de cercetare”. Totodată, consideră că textele de lege criticate sunt contrare și dispozițiilor constituționale ale art. 31, întrucât nu reglementează comunicarea hotărârilor comisiilor locale și a hotărârilor de validare ale comisiilor județene către deținătorii de terenuri, în vederea contestării acestora. De asemenea, susține contrarietatea prevederilor criticate față de art. 45 din Constituție, apreciind că, atâta vreme cât textul constituțional nu face nicio distincție între persoanele fizice și persoanele juridice, „stațiunea beneficiază de aceste prevederi”.

Curtea de Apel Timișoara — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că nu poate fi reținută pretinsa neconstituționalitate a textelor de lege criticate față de art. 31 din Constituție, de vreme ce hotărârea comisiei județene și, respectiv, procesul-verbal de delimitare și planul de situație vor fi transmise societăților comerciale, institutelor și stațiilor de cercetare și producție agricolă, regiilor autonome și societăților naționale cu profil agricol, precum și comisiilor locale, pentru a fi luate în considerare la întocmirea documentației necesare la stabilirea amplasamentelor potrivit legii, la punerea în posesie a titularilor, precum și la eliberarea titlurilor de proprietate. Totodată, reține că legiuitorul poate institui limitări

rezonabile în valorificarea dreptului de proprietate privată, ca drept subiectiv garantat, astfel încât textele de lege criticate sunt în acord cu dispozițiile art. 44 din Constituție. De asemenea, consideră că art. 45 din Constituție nu are incidență în cauză. Apreciază că în speță se pune în discuție modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor criticate, ceea ce excedează competenței instanței de contencios constituțional.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie:

— Prevederile art. 10 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 12 ianuarie 2000. Art. 10 a fost modificat prin art. I pct. 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/2001 privind modificarea și completarea Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, precum și modificarea și completarea Legii nr. 18/1991, republicată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 29 iunie 2001.

Art. 10 din Legea nr. 1/2000 are următorul cuprins:

„(1) *Persoanelor fizice cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra terenurilor deținute de institutele și stațiunile de cercetare și producție agricolă, precum și de regiile autonome cu profil agricol sau de societățile naționale cu profil agricol li se vor atribui terenuri în natură din terenurile proprietate privată a statului.*

(2) *În situația în care suprafețele proprietate privată a statului sunt insuficiente acestea pot fi suplimentate cu suprafețe ce se vor scoate din domeniul public al statului, în condițiile legii, la propunerea prefectului, sau se vor acorda despăgubiri.”;*

— Prevederile art. III alin. (11) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 299 din 4 noiembrie 1997. Alin. (11) al art. III din Legea nr. 169/1997 a fost introdus prin pct. 2 al articolului unic al titlului V — *Modificarea și completarea Legii nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991* — din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005.

Art. III alin. (11) din Legea nr. 169/1997 are următorul cuprins:

„*Actele administrative prin care au fost trecute în domeniul public sau privat al statului sau al localităților terenuri pentru care s-au depus cereri de reconstituire a dreptului de proprietate privată își suspendă efectele cu privire la aceste terenuri până la soluționarea cererii de către comisia de fond funciar, cu excepția terenurilor intrate deja în circuitul civil. După validarea*

cererii de reconstituire, terenul trece în rezerva comisiei de fond funciar în vederea punerii în posesie.”

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 31 privind dreptul la informație, ale art. 44 relative la garantarea și ocrotirea proprietății private și ale art. 45 referitoare la libertatea economică.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, potrivit art. 10 din Legea nr. 1/2000, persoanelor fizice cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra terenurilor deținute de institutele și stațiunile de cercetare și producție agricolă, de regiile autonome cu profil agricol sau de societățile naționale cu profil agricol li se vor atribui terenuri în natură din terenurile proprietate privată a statului. Dacă suprafețele proprietate privată a statului sunt insuficiente, acestea pot fi suplimentate cu suprafețe ce se vor scoate din domeniul public al statului, la propunerea prefectului, în condițiile legii, sau se vor acorda despăgubiri. De asemenea, Curtea observă că, potrivit art. III alin. (11) din Legea nr. 169/1997, se suspendă efectele actelor administrative prin care au fost trecute în proprietatea publică sau privată a statului sau a localităților terenuri pentru care s-au depus cereri de reconstituire a dreptului de proprietate privată, până la soluționarea cererii de către comisia de fond funciar. Excepție fac terenurilor intrate deja în circuitul civil. Totodată, după validarea cererii de reconstituire, terenul trece în rezerva comisiei de fond funciar în vederea punerii în posesie.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile criticate sunt neconstituționale, fiind contrare dispozițiilor art. 44 din Constituție și, în acest sens, arată că Legea fundamentală garantează dreptul de proprietate, „dar în același timp ocrotește și celelalte drepturi reale sau izvorâte din dreptul de proprietate, cum ar fi dreptul de administrare” pe care autorul îl are asupra terenurilor la a căror predare către Comisia locală de fond funciar Arad este obligat.

Curtea constată că această susținere este neîntemeiată, prevederile criticate nefiind contrare art. 44 din Constituție. După cum s-au pronunțat atât Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, cât și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în Cauza *Fernandez-Molina Gonzales ș.a. contra Spaniei* din 18 octombrie 2002, dispozițiile privind garantarea și ocrotirea proprietății se aplică numai titularilor dreptului de proprietate. Or, în speță, autorul excepției nu are calitatea de proprietar, având doar un drept de administrare a terenurilor în cauză.

Totodată, autorul susține că textele de lege criticate sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 31, deoarece nu reglementează comunicarea hotărârilor comisiilor locale și a hotărârilor de validare ale comisiilor județene către deținătorii de terenuri, în vederea contestării acestora. Curtea nu poate reține critica autorului, de vreme ce art. 12 alin. (5) din Legea nr. 1/2000 prevede că „*Hotărârea comisiei județene și, respectiv, procesul-verbal de delimitare și planul de situație vor fi transmise societăților comerciale, institutelor și stațiunilor de cercetare și producție agricolă, regiilor autonome și societăților naționale cu profil agricol, [...]*”, iar potrivit alin. (6) al aceluiași articol, „*Împotriva hotărârii comisiei județene se poate face plângere la judecătoria în a cărei rază teritorială este situat terenul, în termen de 30 de zile de la comunicare”.*

În ceea ce privește invocarea dispozițiilor art. 45 din Constituție, se reține că acestea se referă la accesul liber al persoanei la o activitate economică și la libera inițiativă, acestea fiind garantate „*în condițiile legii*”, astfel încât Curtea constată că aceste prevederi constituționale nu sunt incidente în cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, precum și a prevederilor art. III alin. (11) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, excepție ridicată de Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Bovine Arad în Dosarul nr. 7.363/55/2007 al Curții de Apel Timișoara — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 iulie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 816

din 3 iulie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, excepție ridicată de Consiliul Local Suceveni în Dosarul nr. 13/316/2008 al Judecătoriei Târgu Bujor.

La apelul nominal răspunde, pentru Societatea Comercială „Hanță” — S.R.L. din județul Galați, avocatul Ion David, cu împuternicire la dosar, lipsă fiind autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele Curții Constituționale dispune apelul și în Dosarul nr. 1.339D/2008, având ca obiect prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001, excepție ridicată de Consiliul Local Suceveni în Dosarul nr. 1.508/316/2007 al Judecătoriei Târgu Bujor.

La apelul nominal răspunde, pentru Societatea Comercială „Hanță” — S.R.L. din județul Galați, avocatul Ion David, cu împuternicire la dosar, lipsă fiind autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele Curții Constituționale dispune apelul și în Dosarul nr. 1.361D/2008, având ca obiect prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001, excepție ridicată de Consiliul Local Negriștești în Dosarul nr. 3.081/324/2007 al Tribunalului Galați — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că Societatea Agricolă „Înfrățirea” — S.A., parte în Dosarul nr. 1.361D/2008, a comunicat la dosar concluzii scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

Din oficiu, Curtea pune în dezbatere problema conexării celor trei dosare înregistrate pe rolul său, având în vedere că obiectul excepțiilor de neconstituționalitate este identic.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază ca fiind întrunite condițiile conexării dosarelor.

Reținând identitatea de obiect, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, Curtea dispune conexarea Dosarului nr. 1.339D/2008 și a Dosarului nr. 1.361D/2008 la Dosarul nr. 1.338D/2008, care a fost primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Avocatul părții prezente solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, întrucât actul normativ criticat nu contravine principiilor constituționale privind garantarea și ocrotirea dreptului de proprietate și autonomia locală. Arată că însuși titlul ordonanței justifică scopul acesteia, și anume punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată. În acest sens, arată că vânzarea construcțiilor zootehnice dezafectate, a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, a terenurilor de sub construcții și a celor din incintă, aflate în proprietatea privată a unităților administrativ-teritoriale și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, este reglementată de art. 7 alin. (1) din ordonanță prin norme dispozitive, iar nu imperative, astfel încât dispozițiile constituționale invocate nu sunt încălcate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 8 mai 2008, pronunțate în dosarele nr. 13/316/2008 și nr. 1.508/316/2007, **Judecătoria Târgu Bujor a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrijirii și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, aprobată cu modificări prin Legea nr. 387/2002.** Excepția a fost ridicată de Consiliul Local Suceveni în cauze civile având ca obiect obligația de a face și, respectiv, rezilierea unui contract de atribuire în folosință gratuită.

Prin Încheierea din 22 aprilie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 3.081/324/2007, **Tribunalul Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrijirii și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, aprobată cu modificări prin Legea nr. 387/2002.** Excepția a fost ridicată de Consiliul Local Negriștea într-o cauză civilă privind soluționarea apelului declarat de autorul excepției împotriva Sentinței civile nr. 2.878/13.12.2007 a Judecătoriei Tecuci, prin care „s-a perfectat cu caracter autentic convenția de vânzare-cumpărare nr. 960/20.04.2002”, având ca obiect două adăposturi pentru animale atribuite în folosință gratuită în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, asemănătoare în cele trei dosare, autorii susțin că dispozițiile ordonanței de urgență criticate, care „impun autorităților publice locale atribuirea în folosință gratuită a unor bunuri ce fac parte din domeniul privat al acestora pe o perioadă de 5 ani, urmată de o vânzare subevaluată la un preț de 10% din valoarea de inventar la momentul atribuirii”, sunt neconstituționale. Susțin că prevederile criticate încalcă dispozițiile constituționale potrivit cărora proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal, indiferent de titular, precum și principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice, „consiliile locale aflându-se în situația în care nu-și mai pot îndeplini, în mod autonom, scopul consacrat de art. 121 alin. (2) din Constituție”. De asemenea, consideră că actul normativ criticat afectează și interesele comunității locale, întrucât impun atribuirea în folosință gratuită pe o perioadă de 5 ani și apoi vânzarea construcțiilor zootehnice și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate la un preț echivalent cu 10% din valoarea contabilă a acestora la momentul atribuirii în folosință gratuită, iar nu de la momentul vânzării, prețul fiind inferior față de prețul pieței. Arată că, pe de o parte, se condiționează atribuirea acestor imobile unor persoane juridice de capacitatea financiară a acestora pentru a desfășura activități de creștere a animalelor, iar pe de altă parte, autoritățile publice locale sunt obligate să suporte consecințele financiare ca urmare a atribuirii gratuite urmate de vânzarea la un preț inferior față de prețul pieței. În susținerea excepției, autorii acesteia invocă și Decizia Curții Constituționale nr. 871/2007 prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2005, apreciind că există identitate între situațiile create prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 110/2005 și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001, fiind incidente aceleași motive de neconstituționalitate.

Judecătoria Târgu Bujor, având o opinie identică în dosarele nr. 1.338D/2008 și nr. 1.339D/2008, luând în considerare Decizia nr. 871/2007 a Curții Constituționale, apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001 este fondată, deoarece reglementează o transmitere silită de proprietate și nu respectă dispozițiile art. 44 alin. (2), art. 136 alin. (5), art. 120 alin. (1) și ale art. 121 alin. (1) și (2) din Constituție.

Tribunalul Galați — Secția civilă apreciază că „prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 sunt neconstituționale în ipoteza în care unei persoane i se impune înstrăinarea unui drept patrimonial la un preț impus de stat”.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001, precum și ordonanța în ansamblu sunt constituționale, nefiind contrare dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (2) și ale art. 136 alin. (5). În acest sens, arată că prevederile criticate permit legiuitorului ca, în considerarea unor interese specifice, să instituie reguli care să armonizeze incidența și a altor drepturi fundamentale ale cetățenilor decât cel de proprietate, astfel încât acestea să nu fie suprimate prin modul de reglementare a dreptului de proprietate. În acest sens, face referire la Decizia Curții Constituționale nr. 415/2003. Apreciază, de asemenea, că prevederile criticate sunt în acord cu dispozițiile constituționale ale art. 120 alin. (1) care se referă la principiul autonomiei locale în cadrul organizării administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale, iar nu la existența unei autonomii de decizie în afara cadrului legal. Totodată, consideră că prevederile de lege criticate nu contravin nici dispozițiilor constituționale ale art. 121 alin. (1).

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168 din 13 decembrie 2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrijirii și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 20 decembrie 2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 387 din 13 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 469 din 1 iulie 2002. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001 a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102 din 29 august 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 673 din 11 septembrie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 78 din 12 martie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 26 martie 2003. Totodată, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001 a fost modificată și completată prin Legea nr. 335 din 8 iulie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 27 iulie 2004.

Autorii excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (2) privind garantarea și ocrotirea dreptului de proprietate privată, ale art. 136 alin. (5) privind inviolabilitatea proprietății private, în condițiile legii organice, ale art. 120 alin. (1) care consacră principiul autonomiei locale și ale art. 121 alin. (1) și (2) referitoare la autoritățile comunale și orașenești.

Examinând actul normativ supus controlului de constituționalitate, Curtea reține că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 stabilesc măsuri pentru

atribuirea construcțiilor zootehnice și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate în folosință gratuită a asociațiilor crescătorilor de animale, cu sau fără personalitate juridică, precum și a persoanelor fizice sau persoanelor juridice care formulează cerere scrisă și dovedesc capacitatea tehnică și financiară de a desfășura activități de creștere a animalelor.

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. a) din ordonanța de urgență, între construcțiile zootehnice dezafectate supuse acestor măsuri sunt atât „*bunuri imobile aflate în proprietatea privată a [...] unităților administrativ-teritoriale, după caz, precum și cele din patrimoniul societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat din agricultură*”, cât și fabrici de nutrețuri combinate dezafectate, aflate în patrimoniul societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat [lit. b].

Conform art. 3 din ordonanță, construcțiile zootehnice dezafectate, aflate în proprietatea privată a unităților administrativ-teritoriale, „*vor fi atribuite în folosință gratuită persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c) de către consiliile locale*”, construcțiile zootehnice dezafectate, aflate în patrimoniul societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, „*vor fi atribuite în folosință gratuită persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c) de către aceste societăți comerciale [...]*”, iar fabricile de nutrețuri combinate dezafectate „*vor fi atribuite în folosință gratuită persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c) de către Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului*”.

Potrivit art. 4 alin. (1) din aceeași ordonanță de urgență, „*atribuirea în folosință gratuită a construcțiilor zootehnice dezafectate, a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, a terenurilor de sub construcții și a celor din incintă persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c) se face în baza unui contract pe care acestea îl încheie cu consiliile locale, cu societatea comercială ce deține în patrimoniu construcțiile zootehnice dezafectate [...] pentru o perioadă de maximum 5 ani, cu obligația de a desfășura activitatea de creștere a animalelor și/sau producerea de nutrețuri combinate*”. Construcțiile zootehnice și fabricile de nutrețuri combinate dezafectate se atribuie în folosință gratuită prin contract, în baza unei cereri care se depune la direcțiile generale pentru agricultură și industrie alimentară județene de către persoanele prevăzute la art. 2 lit. c) din ordonanța de urgență [art. 6 alin. (1)].

Totodată, potrivit art. 7 alin. (1), „*la expirarea termenului de maximum 5 ani prevăzut în contractul de atribuire în folosință gratuită sau după efectuarea investițiilor prevăzute în contractul de atribuire în folosință gratuită, fabrica de nutrețuri combinate, construcția zootehnică, terenul de sub acestea și incintele aferente pot fi vândute persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c), care le-au avut în folosință gratuită, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, la un preț echivalent cu 10% din valoarea contabilă a acestora la momentul atribuirii în folosință gratuită, stabilită potrivit normelor metodologice.*”

Curtea constată că asupra constituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001, raportat la prevederile art. 120 din Constituție, s-a pronunțat prin Decizia nr. 181 din 8 mai 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 477 din 4 iulie 2003, statuând că dispozițiile acestei ordonanțe sunt constituționale. Examinând motivele de neconstituționalitate invocate privind încălcarea principiului autonomiei locale, consacrat de art. 120 alin. (1) și (2) din Constituție, Curtea a constatat că acestea sunt neîntemeiate, întrucât esențial în acest sens este că măsura a fost instituită prin ordonanță de urgență, act de nivelul legii. Curtea a reținut, în legătură cu acest aspect, că în jurisprudența sa a mai examinat, în legătură cu alte acte normative (legi și ordonanțe), critici care vizau încălcări ale principiului autonomiei locale prin instituirea unor obligații pentru consiliile locale. Astfel, de exemplu, prin Decizia nr. 123 din 25 aprilie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 292 din 4 iunie 2001, Curtea a reținut în considerentele sale că „*principiul autonomiei locale nu include și absolvirea autorităților administrației publice*

locale de la obligația respectării legilor cu caracter general și valabilitate pe întreg teritoriul țării”. De asemenea, prin Decizia nr. 136 din 3 mai 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 647 din 16 octombrie 2001, Curtea a reținut că „*dispozițiile constituționale ale art. 119 și art. 120 alin. (2) se referă la principiul autonomiei locale în cadrul organizării administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale, iar nu la existența unei autonomii de decizie în afara cadrului legal*”. Curtea a reținut că însăși Carta europeană a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, intrată în vigoare la 1 septembrie 1988, ratificată de România prin Legea nr. 199 din 17 noiembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 26 noiembrie 1997, face referire, potrivit art. 3 pct. 1, la cadrul legal intern, prin reglementarea conceptului de autonomie locală ca „*dreptul și capacitatea efectivă ale autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în cadrul legii, în nume propriu și în interesul populației locale, o parte importantă a treburilor publice*”. Pentru aceleași considerente, actul normativ criticat nu contravine nici dispozițiilor constituționale ale art. 121 privind autoritățile comunale și orașenești.

Totodată, Curtea constată că asupra constituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001, raportat la prevederile art. 41 alin. (2) și (3) [în prezent art. 44] și ale art. 135 alin. (6) [în prezent art. 136 alin. (5)] din Constituție, s-a pronunțat prin Decizia nr. 415 din 11 noiembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 10 februarie 2004.

Curtea a reținut că art. 44 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege*”, permite legiuitorului ca, în considerarea unor interese specifice, să instituie reguli care să armonizeze incidența și a altor drepturi fundamentale ale cetățenilor decât cel de proprietate, într-o interpretare sistematică a Constituției, astfel încât ele să nu fie suprimate prin modul de reglementare a dreptului de proprietate. Curtea a reținut că măsurile instituite prin ordonanța de urgență criticată vizează repunerea în circuitul economic agricol a unor construcții dezafectate, deturnate de la destinația lor firească, în scopul încurajării dezvoltării creșterii animalelor, cu consecințe pozitive asupra dezvoltării economice a unităților administrativ-teritoriale. Or, acționând astfel, statul se situează în planul exercitării concrete, prin activitatea normativă, a atribuțiilor sale privind „*protejarea intereselor naționale în activitatea economică*” și „*crearea condițiilor necesare pentru creșterea calității vieții*”, în conformitate cu dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. b) și f) din Constituție. Pentru aceleași considerente, actul normativ criticat nu contravine nici dispozițiilor constituționale ale art. 136 alin. (5) privind inviolabilitatea proprietății private.

Cele statuate în deciziile menționate își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței Curții.

De asemenea, Curtea constată că actul normativ criticat nu instituie o transmitere silită a dreptului de proprietate. Posibilitatea vânzării construcțiilor zootehnice dezafectate, a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, a terenurilor de sub construcții și a celor din incintă, aflate în proprietatea privată a unităților administrativ-teritoriale și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, este reglementată, prin norme dispozitive, de art. 7 alin. (1) din ordonanță, care prevede că „*la expirarea termenului de maximum 5 ani prevăzut în contractul de atribuire în folosință gratuită [...] fabrica de nutrețuri combinate, construcția zootehnică, terenul de sub acestea și incintele aferente pot fi vândute persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c) [...]*”.

Cât privește invocarea dispozițiilor constituționale ale art. 154 referitoare la conflictul temporal de legi, se constată că acestea nu au incidență în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, excepție ridicată de Consiliul Local Suceveni în dosarele nr. 13/316/2008 și nr. 1.508/316/2007 ale Judecătoriei Târgu Bujor și de Consiliul Local Negriștești în Dosarul nr. 3.081/324/2007 al Tribunalului Galați — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 iulie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 817

din 3 iulie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate

Ioan Vida	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, excepție ridicată de Consiliul Local Negriștești din județul Galați în Dosarul nr. 389/324/2007 al Judecătoriei Tecuci.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 17 iunie 2008, în prezența apărătorului părților Societatea Comercială „Lovrina 2000” — S.R.L. din comuna Munteni, Societatea Agricolă Înfrățirea din comuna Munteni, Asociația Familială Vasiliu Radu Ion și Cătălin Decebal Țarin, avocatul Bogdan Rădulescu, cu împuternicire avocațială la dosar, și în prezența reprezentantului Ministerului Public, acestea fiind consemnate în încheiere. Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la 3 iulie 2008.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 21 februarie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 389/324/2007, **Judecătoria Tecuci a sesizat Curtea**

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate. Excepția a fost ridicată de Consiliul Local Negriștești din județul Galați într-o cauză civilă având ca obiect obligația de a face, respectiv pronunțarea unei hotărâri prin care acesta să fie obligat să atribuie în folosință reclamanților suprafața de 3,5 ha teren aferent fermelor pe care le au în folosință gratuită, în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul susține că dispozițiile ordonanței de urgență criticate, care prevăd atribuirea în folosință gratuită a construcțiilor zootehnice și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate asociațiilor crescătorilor de animale și unor persoane fizice sau persoane juridice, precum și dispozițiile care obligă autoritățile administrației publice locale să le vândă, după o perioadă de 5 ani, sunt neconstituționale. Susține că prevederile criticate încalcă dispozițiile constituționale potrivit cărora proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal, indiferent de titular, precum și principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice, „consiliile locale aflându-se în situația în care nu-și mai pot îndeplini, în mod autonom, scopul consacrat de art. 121 alin. (2) din Constituție.” De asemenea, consideră că actul normativ criticat afectează și interesele comunității locale, deoarece impun atribuirea în folosință gratuită pe o perioadă de 5 ani și apoi vânzarea construcțiilor zootehnice și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate la un preț echivalent cu 10% din valoarea contabilă a acestora la

momentul atribuirii în folosință gratuită, iar nu de la momentul vânzării, prețul fiind inferior față de prețul pieței. Arată că, pe de o parte, se condiționează atribuirea acestor imobile unor persoane juridice de capacitatea financiară a acestora pentru a desfășura activități de creștere a animalelor, iar, pe de altă parte, autoritățile publice locale sunt obligate să suporte consecințele financiare ca urmare a atribuirii gratuite urmate de vânzarea la un preț inferior față de prețul pieței. În susținerea excepției, autorul acesteia invocă și Decizia Curții nr. 871/2007 prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2005, apreciind că există identitate între situațiile create prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 110/2005 și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001, fiind incidente aceleași motive de neconstituționalitate.

Judecătoria Tecuci consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată în parte, în ceea ce privește prevederile art. 4 și 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001. Apreciază că, prin aceste prevederi, legiuitorul aduce atingere dreptului de proprietate privată al unităților administrativ-teritoriale asupra terenurilor și a construcțiilor zootehnice edificate pe acestea, în sensul că încalcă dreptul de dispoziție al acestora asupra bunurilor ce le aparțin, întrucât nu se prevede niciun caz în care s-ar putea refuza de către consiliile locale încheierea contractului de vânzare-cumpărare. Menționează că aceste prevederi reglementează un transfer silit de proprietate care nu respectă dispozițiile referitoare la expropriere stabilite de art. 44 din Constituție și art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. De asemenea, arată că prin stabilirea prețului la care urmează să aibă loc vânzarea, preț care nu are în vedere valoarea de piață a bunurilor vândut la momentul vânzării, nu se realizează compensația reparatorie corespunzătoare a proprietarului, astfel că se aduce atingere dreptului de proprietate, iar această încălcare nu este justificată în niciun fel, chiar luând în considerare scopul urmărit de legiuitor, respectiv încurajarea creșterii animalelor și repunerea în circuitul agricol al unor construcții dezafectate. Menționează că legiuitorul nu a prevăzut nimic cu privire la păstrarea destinației construcțiilor zootehnice, după vânzarea lor, în condițiile art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 sunt constituționale, nefiind contrare dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (2) și ale art. 136 alin. (5). În acest sens arată că prevederile criticate permit legiuitorului ca, în considerarea unor interese specifice, să instituie reguli care să armonizeze incidența și a altor drepturi fundamentale ale cetățenilor decât cel de proprietate, astfel încât acestea să nu fie suprimate prin modul de reglementare a dreptului de proprietate. Totodată, apreciază că prevederile criticate sunt în acord cu dispozițiile constituționale ale art. 120 alin. (1) care se referă la principiul autonomiei locale în cadrul organizării administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale, iar nu la existența unei autonomii de decizie în afara cadrului legal. Face referire la deciziile Curții Constituționale nr. 415/2003 și nr. 181/2003.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, susținerile părților prezente, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168 din 13 decembrie 2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatarea animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 20 decembrie 2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 387 din 13 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 469 din 1 iulie 2002. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001 a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102 din 29 august 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 673 din 11 septembrie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 78 din 12 martie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 26 martie 2003. Totodată, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001 a fost modificată și completată prin Legea nr. 335 din 8 iulie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 27 iulie 2004.

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (2) privind garantarea și ocrotirea dreptului de proprietate privată, ale art. 136 alin. (5) privind inviolabilitatea proprietății private, în condițiile legii organice, ale art. 120 alin. (1) care consacră principiul autonomiei locale, ale art. 121 referitoare la autorități comunale și orașenești și ale art. 154 referitoare la conflictul temporal de legi.

Examinând actul normativ supus controlului de constituționalitate, Curtea reține că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 stabilesc măsuri pentru atribuirea construcțiilor zootehnice și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate în folosință gratuită a asociațiilor crescătorilor de animale, cu sau fără personalitate juridică, precum și a persoanelor fizice sau juridice care formulează cerere scrisă și dovedesc capacitatea tehnică și financiară de a desfășura activități de creștere a animalelor.

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. a) din ordonanța de urgență, între construcțiile zootehnice dezafectate supuse acestor măsuri sunt atât „*bunuri imobile aflate în proprietatea privată a [...] unităților administrativ-teritoriale, după caz, precum și cele din patrimoniul societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat din agricultură*”, cât și fabrici de nutrețuri combinate dezafectate aflate în patrimoniu societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat (lit. b).

Conform art. 3 din ordonanță, construcțiile zootehnice dezafectate, aflate în proprietatea privată a unităților administrativ-teritoriale, „*vor fi atribuite în folosință gratuită persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c) de către consiliile locale*”, construcțiile zootehnice dezafectate, aflate în patrimoniul

societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat „vor fi atribuite în folosință gratuită persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c) de către aceste societăți comerciale [...]”, iar fabricile de nutrețuri combinate dezafectate „vor fi atribuite în folosință gratuită persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c) de către Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului”.

Potrivit art. 4 alin. (1) din aceeași ordonanță de urgență, „atribuirea în folosință gratuită a construcțiilor zootehnice dezafectate, a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, a terenurilor de sub construcții și a celor din incintă persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c) se face în baza unui contract pe care acestea îl încheie cu consiliile locale, cu societatea comercială ce deține în patrimoniul construcțiile zootehnice dezafectate [...] pentru o perioadă de maximum 5 ani, cu obligația de a desfășura activitatea de creștere a animalelor și/sau producerea de nutrețuri combinate”. Construcțiile zootehnice și fabricile de nutrețuri combinate dezafectate se atribuie în folosință gratuită prin contract, în baza unei cereri care se depune la direcțiile generale pentru agricultură și industrie alimentară județene de către persoanele prevăzute la art. 2 lit. c) din ordonanța de urgență [art. 6 alin. (1)].

Totodată, potrivit art. 7 alin. (1), „la expirarea termenului de maximum 5 ani prevăzut în contractul de atribuire în folosință gratuită sau după efectuarea investițiilor prevăzute în contractul de atribuire în folosință gratuită, fabrica de nutrețuri combinate, construcția zootehnică, terenul de sub acestea și incintele aferente pot fi vândute persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c), care le-au avut în folosință gratuită, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, la un preț echivalent cu 10% din valoarea contabilă a acestora la momentul atribuirii în folosință gratuită, stabilită potrivit normelor metodologice”.

Curtea constată că, asupra constituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001, raportat la prevederile art. 120 din Constituție, s-a pronunțat prin Decizia nr. 181 din 8 mai 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 477 din 4 iulie 2003, statuând că dispozițiile acestei ordonanțe sunt constituționale. Examinând motivele de neconstituționalitate invocate privind încălcarea principiului autonomiei locale, consacrat de art. 120 alin. (1) și (2) din Constituție, Curtea a constatat că acestea sunt neîntemeiate, întrucât esențial în acest sens este că măsura a fost instituită prin ordonanță de urgență, act de nivelul legii. Curtea a reținut, în legătură cu acest aspect, că în jurisprudența sa a mai examinat, în legătură cu alte acte normative (legi și ordonanțe), critici care vizau încălcări ale principiului autonomiei locale prin instituirea unor obligații pentru consiliile locale. Astfel, de exemplu, prin Decizia nr. 123 din 25 aprilie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 292 din 4 iunie 2001, Curtea a reținut în considerentele sale că „principiul autonomiei locale nu include și absolvirea autorităților administrației publice locale de la obligația respectării legilor cu caracter general și valabilitate pe întreg teritoriul țării”. De asemenea, prin Decizia nr. 136 din 3 mai 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 647 din 16 octombrie 2001, Curtea a reținut că „dispozițiile constituționale ale art. 119 și art. 120 alin. (2) se referă la principiul autonomiei locale în cadrul organizării administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale, iar nu la existența unei autonomii de decizie în afara cadrului legal”. Curtea a reținut că însăși Carta europeană a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, intrată în vigoare la

1 septembrie 1988, ratificată de România prin Legea nr. 199 din 17 noiembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 26 noiembrie 1997, face referire, potrivit art. 3 pct. 1, la cadrul legal intern, prin reglementarea conceptului de autonomie locală ca „dreptul și capacitatea efectivă ale autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în cadrul legii, în nume propriu și în interesul populației locale, o parte importantă a treburilor publice”. Pentru aceleași considerente, actul normativ criticat nu contravine nici dispozițiilor constituționale ale art. 121 privind autoritățile comunale și orășenești.

Totodată, Curtea constată că asupra constituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001, raportat la prevederile art. 41 alin. (2) și (3) (în prezent art. 44) și ale art. 135 alin. (6) [în prezent art. 136 alin. (5)] din Constituție, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 415 din 11 noiembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 10 februarie 2004.

Curtea a reținut că art. 44 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege”, permite legiuitorului ca, în considerarea unor interese specifice, să instituie reguli care să armonizeze incidența și a altor drepturi fundamentale ale cetățenilor decât cel de proprietate, într-o interpretare sistematică a Constituției, astfel încât ele să nu fie suprimate prin modul de reglementare a dreptului de proprietate. Curtea a reținut că măsurile instituite prin ordonanța de urgență criticată vizează repunerea în circuitul economic agricol a unor construcții dezafectate, deturnate de la destinația lor firească, în scopul încurajării dezvoltării creșterii animalelor, cu consecințe pozitive asupra dezvoltării economice a unităților administrativ-teritoriale. Or, acționând astfel, statul se situează în planul exercitării concrete, prin activitatea normativă, a atribuțiilor sale privind „protejarea intereselor naționale în activitatea economică” și „crearea condițiilor necesare pentru creșterea calității vieții”, în conformitate cu dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. b) și f) din Constituție. Pentru aceleași considerente, actul normativ criticat nu contravine nici dispozițiilor constituționale ale art. 136 alin. (5) privind inviolabilitatea proprietății private.

Cele statuate în deciziile menționate își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi, de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței Curții.

De asemenea, Curtea constată că actul normativ criticat nu instituie transmiterea silită a dreptului de proprietate. Posibilitatea vânzării construcțiilor zootehnice dezafectate, a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, a terenurilor de sub construcții și a celor din incintă, aflate în proprietatea privată a unităților administrativ-teritoriale și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat este reglementată, prin norme dispozitive, de art. 7 alin. (1) din ordonanță care prevede că „la expirarea termenului de maximum 5 ani prevăzut în contractul de atribuire în folosință gratuită [...] fabrica de nutrețuri combinate, construcția zootehnică, terenul de sub acestea și incintele aferente pot fi vândute persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c) [...]”.

Cât privește invocarea dispozițiilor constituționale ale art. 154 referitoare la conflictul temporal de legi, se constată că acestea nu au incidență în prezenta cauză.

În fine, Curtea reține că, prin notele scrise comunicate la dosar, autorul excepției a susținut și contrarietatea prevederilor de lege criticate în raport de dispozițiile constituționale ale art. 16 și ale

art. 135. Curtea nu poate reține aceste critici, având în vedere că nu au fost menționate în încheierea instanței de fond prin care a fost sesizată cu soluționarea excepției de neconstituționalitate.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, excepție ridicată de Consiliul Local Negriștea din județul Galați în Dosarul nr. 389/324/2007 al Judecătorei Tecuci.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 iulie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 835

din 8 iulie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Ilie Gheorghe Vasile Cornel în Dosarul nr. 1.568/3/2008 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 4 martie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.568/3/2008, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a**

dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente. Excepția a fost ridicată de Ilie Gheorghe Vasile Cornel într-o cauză civilă.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia invocă art. 1 alin. (3) și (5), art. 11, art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (1) și (2), art. 20 alin. (1) și (2), art. 21 alin. (1), (2), (3) și (4), art. 52 alin. (1), (2) și (3) și art. 53 din Constituție, cu referire la acte normative internaționale privind drepturile omului, și susține că dispozițiile legale atacate sunt neconstituționale, deoarece permit instanțelor judecătorești să refuze înregistrarea ședințelor de judecată, la cererea părților.

Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și-a exprimat opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că prevederile actului normativ criticat nu încalcă accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, în condițiile în care, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă, dezbaterile se vor trece în încheierea de ședință care va fi semnată de judecător și de grefier. Totodată, consideră că dispozițiile criticate sunt aplicabile tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei legale, fără privilegii și discriminări pe considerente arbitrare.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 sunt constituționale, nefiind contrare dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5), ale art. 15 alin. (1), ale art. 16 alin. (1) și (2), ale art. 21 alin. (1)—(4) și ale art. 53. Apreciază că celelalte dispoziții din Constituție, invocate de autorul excepției, nu au incidență în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 21 decembrie 2007, aprobată prin Legea nr. 127/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 413 din 2 iunie 2008.

Articolul unic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 are următorul cuprins:

„Termenul prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, de la care se aplică dispozițiile art. 13 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la înregistrarea ședințelor de judecată, se prorogă până la data de 1 ianuarie 2009.”

Acest text de lege este raportat la prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5), ale art. 11, ale art. 15 alin. (1), ale art. 16 alin. (1) și (2), ale art. 20 alin. (1) și (2), ale art. 21 alin. (1), (2), (3) și (4), ale art. 52 alin. (1), (2) și (3) și ale art. 53, cu referire la art. 1 și următoarele din Carta drepturilor și libertăților fundamentale, art. 1 și următoarele din Carta europeană a

drepturilor fundamentale, art. 1 și următoarele din Carta socială europeană revizuită și Recomandarea Consiliului Europei nr. 21/1987 privind asistența victimelor și prevenirea victimizării lor.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit art. 13 alin. (1) din Legea 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„ședințele de judecată se înregistrează prin mijloace tehnice video sau audio ori se consemnează prin stenografiere. Înregistrările sau stenogramele se transcriu de îndată”*.

Totodată, Curtea observă că, prin art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, s-a stabilit, inițial, data de 1 iulie 2006 de la care era prevăzută începerea procesului de înregistrare a ședințelor de judecată potrivit art. 13 din Legea nr. 304/2004. Ulterior, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2006 privind unele măsuri pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor judecătorești și parchetelor și pentru prorogarea unor termene, acest termen a fost prorogat până la 1 ianuarie 2008. Însă, având în vedere faptul că procedura de achiziție publică a echipamentelor de înregistrare nu a fost finalizată, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 154/2007, criticată pentru neconstituționalitate, termenul a fost prorogat până la 1 ianuarie 2009.

Curtea reține că urgența care a determinat prorogarea termenului de la care ședințele de judecată se înregistrează prin mijloace tehnice video sau audio a fost motivată în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 prin *„imposibilitatea finalizării procedurilor de achiziționare a echipamentelor audio-video”*.

În același mod, Curtea reține că, potrivit art. 147 din Codul de procedură civilă, *„Dezbaterile urmate în ședință se vor trece în încheierea de ședință, care va fi semnată de judecători și greșier”*. Astfel, consemnarea activității desfășurate la fiecare termen de judecată se face în încheierea de ședință, act procedural care oferă instanței de control judiciar posibilitatea de a aprecia asupra desfășurării în condiții legale a procesului civil și de a verifica legalitatea măsurilor dispuse, asigurându-se, în acest mod, accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil al persoanelor. Curtea constată, de asemenea, că dispozițiile criticate se aplică tuturor persoanelor vizate de ipoteza normei juridice, fără a se institui privilegii sau discriminări pe considerente arbitare.

Totodată, Curtea constată că actul normativ citat nu contravine nici celorlalte dispoziții constituționale și din actele internaționale invocate.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Ilie Gheorghe Vasile Cornel în Dosarul nr. 1.568/3/2008 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 iulie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

DECIZIE

privind modificarea și completarea anexei la Decizia președintelui Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației nr. 686/2005 pentru aprobarea Procedurii de tarifare și a Listei cuprinzând tarifele de utilizare a spectrului de frecvențe radio, datorate anual către Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației

În temeiul prevederilor art. 7 alin. (1), (3) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 134/2006 privind înființarea Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației, ale art. 5 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 99/2008, și ale art. 19 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației emite prezenta decizie.

Art. I. — Anexa la Decizia președintelui Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației nr. 686/2005 pentru aprobarea Procedurii de tarifare și a Listei cuprinzând tarifele de utilizare a spectrului radio, datorate anual către Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

nr. 1.166 din 22 decembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La capitolul I „Serviciul mobil terestru”, punctul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2. Rețele naționale de radiocomunicații mobile digitale de acces public (PAMR) în banda 410—430 MHz

2.1. Rețele PAMR de bandă îngustă

2.1.1.	Tarif pentru un canal duplex cu lărgimea de bandă de 25 kHz alocat la nivel național	2.200 euro/canal																																																																																														
2.1.2.	Tarif pentru un canal duplex cu lărgimea de bandă de 25 kHz alocat la nivel local și zonal:																																																																																															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3">PAR max. (W)</th> <th rowspan="3"></th> <th colspan="8">Hef max. (m)</th> </tr> <tr> <th>0</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> </tr> <tr> <th>≤ 10</th> <th>≤ 20</th> <th>≤ 40</th> <th>≤ 80</th> <th>≤ 160</th> <th>≤ 320</th> <th>≤ 640</th> <th>≤ 1.280</th> <th>> 1.280</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>≤ 2</td> <td>44</td> <td>66</td> <td>98</td> <td>146</td> <td>220</td> <td>330</td> <td>494</td> <td>742</td> <td>1.112</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>≤ 4</td> <td>56</td> <td>84</td> <td>128</td> <td>190</td> <td>286</td> <td>428</td> <td>644</td> <td>964</td> <td>1.446</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>≤ 8</td> <td>74</td> <td>110</td> <td>166</td> <td>248</td> <td>372</td> <td>558</td> <td>836</td> <td>1.254</td> <td>1.880</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>≤ 16</td> <td>96</td> <td>144</td> <td>214</td> <td>322</td> <td>482</td> <td>724</td> <td>1.086</td> <td>1.630</td> <td>2.446</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>≤ 32</td> <td>124</td> <td>186</td> <td>280</td> <td>418</td> <td>628</td> <td>942</td> <td>1.412</td> <td>2.120</td> <td>3.180</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>≤ 64</td> <td>162</td> <td>242</td> <td>362</td> <td>544</td> <td>816</td> <td>1.224</td> <td>1.836</td> <td>2.756</td> <td>4.132</td> </tr> </tbody> </table>	PAR max. (W)		Hef max. (m)								0	1	2	3	4	5	6	7	8	≤ 10	≤ 20	≤ 40	≤ 80	≤ 160	≤ 320	≤ 640	≤ 1.280	> 1.280	0	≤ 2	44	66	98	146	220	330	494	742	1.112	1	≤ 4	56	84	128	190	286	428	644	964	1.446	2	≤ 8	74	110	166	248	372	558	836	1.254	1.880	3	≤ 16	96	144	214	322	482	724	1.086	1.630	2.446	4	≤ 32	124	186	280	418	628	942	1.412	2.120	3.180	5	≤ 64	162	242	362	544	816	1.224	1.836	2.756	4.132	
PAR max. (W)				Hef max. (m)																																																																																												
				0	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																				
		≤ 10	≤ 20	≤ 40	≤ 80	≤ 160	≤ 320	≤ 640	≤ 1.280	> 1.280																																																																																						
0	≤ 2	44	66	98	146	220	330	494	742	1.112																																																																																						
1	≤ 4	56	84	128	190	286	428	644	964	1.446																																																																																						
2	≤ 8	74	110	166	248	372	558	836	1.254	1.880																																																																																						
3	≤ 16	96	144	214	322	482	724	1.086	1.630	2.446																																																																																						
4	≤ 32	124	186	280	418	628	942	1.412	2.120	3.180																																																																																						
5	≤ 64	162	242	362	544	816	1.224	1.836	2.756	4.132																																																																																						
2.1.3.	Tarif pentru un canal simplex cu lărgimea de bandă de 25 kHz alocat pentru modul de operare direct (DMO)	22 euro/canal																																																																																														

2.2. Rețele PAMR de bandă largă

Tarif pentru un canal duplex cu lărgimea de bandă de 1,25 MHz alocat la nivel național	650.000 euro/canal”
--	---------------------

2. La capitolul II „Serviciul fix”, titlul punctului 1.5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„1.5. Tarif pentru frecvențe de emisie asignate pentru stații de radioreleu transportabile, amplasate exclusiv la sol, destinate transmisiilor ocazionale și temporare de radiodifuziune sonoră și/sau de televiziune”

3. La capitolul II „Serviciul fix”, după punctul 1.5 se introduce un nou punct, punctul 1.6, cu următorul cuprins:

„1.6.	Tarif pentru frecvențe de emisie asignate pentru stații de radioreleu transportabile, aflate la bordul aeronavelor, destinate transmisiilor ocazionale și temporare de televiziune	Multiplicat cu 2 față de tariful calculat conform pct. 1.4”
-------	--	---

4. La capitolul II „Serviciul fix”, titlul punctului 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„3. Rețele naționale, județene ori locale de acces fix, nomadic sau mobil pe suport radio”

5. La capitolul II „Serviciul fix”, după punctul 3.5.9 se introduce un nou punct, punctul 3.6, cu următorul cuprins:

„3.6.	Tarif pentru un canal duplex de 28 MHz alocat la nivel național pentru rețea publică punct-multipunct cu acces pe suport radio în banda 3600—3800 MHz	600.000 euro/canal”
-------	---	---------------------

Art. II. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.p. Președintele Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației,
Alexandrina-Luminița Hîrțan,

București, 23 iulie 2008.

Nr. 572.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE****— SECȚIILE UNITE —****DECIZIA Nr. XXV (25)****din 16 aprilie 2007**

Dosar nr. 50/2006

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit în vederea examinării recursului în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la modul de calcul al fracțiunii executate din pedeapsă pentru acordarea liberării condiționate în cazul condamnaților la pedepse mai mari de 10 ani închisoare pentru infracțiuni deosebit de periculoase săvârșite anterior intrării în vigoare a Legii nr. 140/1996.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 88 de judecători din totalul de 116 aflați în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Nicoleta Eucarie.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, punând concluzii pentru a fi admis în sensul de a se stabili că, în cazul cererilor de liberare condiționată formulate de condamnați pentru infracțiuni deosebit de periculoase, săvârșite anterior intrării în vigoare a Legii nr. 140/1996, fracțiunile de pedeapsă ce trebuie executate sunt cele prevăzute în dispozițiile art. 59 și 60 din Codul penal nemodificate prin această lege.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În practica instanțelor judecătorești nu există un punct de vedere unitar cu privire la modul de calcul al fracțiunii executate din pedeapsă pentru acordarea liberării condiționate în cazul condamnaților la pedepse mai mari de 10 ani închisoare pentru infracțiuni deosebit de periculoase săvârșite anterior intrării în vigoare a Legii nr. 140/1996.

Astfel, unele instanțe s-au pronunțat în sensul că, în cazul cererilor de liberare condiționată formulate de condamnați pentru infracțiuni deosebit de periculoase, fracțiunile de pedeapsă ce trebuie executate sunt cele prevăzute în dispozițiile art. 59 și 60 din Codul penal, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 140/1996, independent dacă acele infracțiuni au fost săvârșite anterior intrării în vigoare a acestei legi.

Alte instanțe, dimpotrivă, au considerat că dacă infracțiunile au fost săvârșite anterior datei de 14 noiembrie 1996, când a intrat în vigoare Legea nr. 140/1996, fracțiunile de pedeapsă ce trebuie executate de către condamnații care formulează cereri

de liberare condiționată în temeiul art. 59 și 60 din Codul penal se calculează potrivit dispozițiilor existente în aceste texte de lege până în momentul modificării lor prin prevederile acelei legi.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și au aplicat corect dispozițiile legale incidente în materia ce face obiectul recursului în interesul legii.

Prin art. 15 alin. (2) din Constituția României s-a instituit principiul neretroactivității legii, prevăzându-se că „legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile”.

În conformitate cu acest principiu constituțional, în art. 10 din Codul penal a fost prevăzut principiul activității legii penale, iar prin art. 11—15 din același cod s-au reglementat, corelativ, principiul neretroactivității legii penale și modalitățile de aplicare a legii penale mai favorabile.

În acest context trebuie avut în vedere că, potrivit art. 13 alin. 1 din Codul penal, „în cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea cea mai favorabilă”.

Or, o atare reglementare impune ca, în cazul situațiilor tranzitorii, faptelor penale săvârșite sub imperiul vechii legi, mai favorabile, să le fie aplicabile dispozițiile acelei legi, care ultraactivează într-o asemenea situație, după cum, dimpotrivă, atunci când sunt mai favorabile dispozițiile legii noi, acestea să retroactiveze, aplicându-se și faptelor penale săvârșite sub imperiul legii anterioare.

În raport cu rezolvarea în acest spirit a situațiilor tranzitorii, determinate de succesiunea în timp a mai multor legi penale în aceeași materie, este de observat că și dispozițiile art. 59—60 din Codul penal, prin care este reglementată instituția liberării condiționate, au fost supuse unor modificări susceptibile de a crea situații în care să se impună aplicarea legii penale mai favorabile.

Într-adevăr, în conținutul avut anterior modificării ce i s-a adus prin Legea nr. 140/1996, art. 59 alin. 1 teza a II-a din Codul penal prevedea că, după ce a executat cel puțin două treimi din durata pedepsei mai mare de 10 ani, „condamnatul care este stăruitor în muncă, disciplinat și dă dovezi temeinice de îndreptare, ținându-se seama și de antecedentele sale penale, poate fi liberat condiționat înainte de executarea în întregime a pedepsei”.

În urma modificării aduse prin art. I din Legea nr. 140/1996, art. 59 alin. 1 din Codul penal are următorul cuprins: „După ce a executat cel puțin două treimi din durata pedepsei în cazul închisorii care nu depășește 10 ani sau cel puțin trei pătrimi în cazul închisorii mai mari de 10 ani, condamnatul care este stăruitor în muncă, disciplinat și dă dovezi temeinice de îndreptare, ținându-se seama și de antecedentele sale penale, poate fi liberat condiționat înainte de executarea în întregime a pedepsei.”

Tot astfel, anterior modificării aduse prin Legea nr. 140/1996, la art. 60 alin. 1 din Codul penal se prevedea că în cazul condamnărilor pentru infracțiuni grave, între care și aceea de omor, liberarea condiționată putea fi acordată numai după executarea de către condamnat a cel puțin două treimi din

În consecință, în temeiul art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și al art. 414² alin. 2 și 3 din Codul de procedură penală, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se stabili că în cazul cererilor de liberare condiționată, formulate de persoane condamnate pentru infracțiuni comise anterior adoptării Legii nr. 140/1996, fracțiunile din pedepsele aplicate ce trebuie executate sunt cele prevăzute de dispozițiile mai favorabile ale art. 59 și 60 din Codul penal nemodificate prin această lege.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

D E C I D:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Stabilesc că, în cazul cererilor de liberare condiționată formulate potrivit art. 59 și 60 din Codul penal pentru infracțiuni comise anterior adoptării Legii nr. 140/1996, fracțiunile din pedepsele aplicate ce trebuie executate sunt cele prevăzute de dispozițiile legale mai sus arătate, nemodificate prin actul normativ indicat.

Obligatorie, potrivit art. 414² alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 16 aprilie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. XLVIII (48)
din 4 iunie 2007

Dosar nr. 13/2007

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit pentru a examina recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la modul de aplicare a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală în cazul plângerii formulate împotriva rezoluției, ordonanței ori dispoziției din rechizitoriu de neîncepere sau de clasare a cauzei.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 90 de judecători din totalul de 115 aflați în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Nicoleta Eucarie.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, solicitând admiterea acestuia în sensul de a se decide că, în cazul plângerii formulate împotriva rezoluției, ordonanței ori dispoziției din rechizitoriu de neîncepere a urmăririi penale sau de clasare a cauzei, instanța investită nu poate pronunța soluția prevăzută de art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În practica instanțelor judecătorești s-a constatat că nu există un punct de vedere unitar în aplicarea dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală în cazul plângerii formulate împotriva rezoluției, ordonanței ori dispoziției din rechizitoriu de neîncepere a urmăririi penale sau de clasare a cauzei.

Astfel, unele instanțe au admis plângerea și, desființând rezoluția, ordonanța ori dispoziția cuprinsă în rechizitoriu, au reținut cauza spre judecare conform art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală.

Au fost și instanțe care, admitând plângerea, au desființat rezoluția, ordonanța ori dispoziția din rechizitoriu și, făcând aplicarea prevederilor art. 278¹ alin. 8 lit. b) din Codul de procedură penală, au trimis cauza procurorului, în vederea începerii sau redeschiderii urmăririi penale.

În fine, alte instanțe au considerat că într-o astfel de situație nu poate fi adoptată soluția prevăzută în art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, întrucât aprecierea existenței probelor este condiționată de începerea urmăririi penale.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și au aplicat corect dispozițiile legii.

Reglementându-se în cuprinsul art. 278¹ din Codul de procedură penală procedura privind plângerea în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimitere în judecată, la alin. 1 din acest articol s-a prevăzut că „după respingerea plângerii făcute conform art. 275—278 împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau a ordonanței ori, după caz, a rezoluției de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, date de procuror, persoana vătămată, precum și orice alte persoane ale căror interese legitime sunt vătămate pot face plângere, în termen de 20 de zile de la data comunicării de către procuror a modului de rezolvare, potrivit art. 277 și 278, la judecătorul de la

instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță”, iar în finalul aceluiași alineat s-a precizat că „plângerea poate fi făcută și împotriva dispoziției de netrimitere în judecată cuprinse în rechizitoriu”.

În continuarea reglementării, prin alin. 7 din articolul menționat s-a subliniat că „judecătorul, soluționând plângerea, verifică rezoluția sau ordonanța atacată, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a oricăror înscrisuri noi prezentate”.

Între soluțiile ce pot fi pronunțate în cadrul acestei proceduri, la lit. c) din alin. 8 al aceluiași articol s-a reglementat și aceea potrivit căreia judecătorul „admite plângerea, prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și, când probele existente la dosar sunt suficiente, reține cauza spre judecare, în complet legal constituit, dispozițiile privind judecata în primă instanță și căile de atac aplicându-se în mod corespunzător”.

Din interpretarea textului de lege rezultă că pentru a adopta această soluție judecătorul trebuie să constate, pe de o parte, că la dosar există probe, iar pe de altă parte, că acestea sunt „suficiente” pentru a reține cauza spre judecare.

Existența și suficiența probelor la care se referă această soluție prevăzută de legiuitor nu pot fi însă apreciate decât după descoperirea și administrarea lor cu respectarea prevederilor legii, cerință ce nu este susceptibilă de a fi asigurată decât în cadrul urmăririi penale, așa cum se subliniază în definirea obiectului acesteia prin art. 200 din Codul de procedură penală.

Or, rezoluțiile de neîncepere a urmăririi penale, ca și ordonanțele sau, după caz, rezoluțiile de clasare, nu sunt precedate de efectuarea urmăririi penale în condițiile respectării procedurii specifice acestei faze procesuale, singura activitate desfășurată de organele de urmărire penală constând în realizarea actelor premergătoare, astfel cum sunt reglementate în art. 224 din Codul de procedură penală.

Având rol premergător începerii urmăririi penale, aceste acte fundamentează luarea sau neluarea deciziei de declanșare a

urmăririi penale sau, din contră, pentru neînceperea urmăririi penale.

Fără îndoială, în lipsa garanțiilor specifice fazei urmăririi penale, actele premergătoare își păstrează caracterul particular de investigații prealabile, neputând constitui probe în sensul prevederilor art. 63 din Codul de procedură penală.

Ca urmare, elementele stabilite și verificările făcute în cadrul actelor premergătoare, nefiind „probe” în sensul art. 63 și următoarele din Codul de procedură penală, nu îndeplinesc cerința cuprinsă în art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, astfel încât soluția preconizată prin acest articol nu poate fi adoptată decât după parcurgerea fazei urmăririi penale, nefiind suficientă doar efectuarea unor acte premergătoare ei.

De altfel, în reglementarea corelativă de la lit. b) din același alin. 8 al art. 278¹ din Codul de procedură penală s-a prevăzut soluția alternativă în cadrul căreia judecătorul „admite plângerea, prin sentință, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și trimite cauza procurorului, în vederea începerii sau redeschiderii urmăririi penale, după caz”, precizându-se obligativitatea arătării motivelor ce au determinat trimiterea cauzei procurorului, precum și de a fi indicate faptele și

În consecință, constatându-se inaplicabilitatea dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală în cazul soluțiilor de netrimite în judecată date în cauze în care s-au efectuat numai acte premergătoare, în temeiul art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și al art. 414² din Codul de procedură penală, urmează să se admită recursul în interesul legii și să se decidă că, în cazul plângerii formulate împotriva rezoluției, ordonanței ori dispoziției din rechizitoriu, prin care s-a dispus neînceperea urmăririi penale sau clasarea, instanța investită nu poate pronunța soluția prevăzută de art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

D E C I D :

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Dispozițiile art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că:

În cazul plângerii formulate împotriva rezoluției, ordonanței și dispoziției din rechizitoriu, prin care s-a dispus neînceperea urmăririi penale sau clasarea, instanța investită nu poate pronunța soluția prevăzută de art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală.

Obligatorie pentru instanțe, potrivit art. 414² alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată astăzi, 4 iunie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

D E C I Z I A Nr. LVIII (58) din 24 septembrie 2007

Dosar nr. 26/2007

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit pentru a examina recursul în interesul legii, declarat de

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 192 alin. 1 pct. 1 lit. a) și pct. 2 lit. b) și c) din Codul de procedură penală, referitoare la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat în cazul când, partea vătămată fiind minor, plângerea prealabilă a fost introdusă prin reprezentant legal sau cu încuviințarea acestuia.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 93 de judecători din totalul de 115 aflați în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Gabriela Scutea, adjunct al procurorului general.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, solicitând să fie admis și să se decidă că dispozițiile art. 192 alin. 1 pct. 1 lit. a) și pct. 2 lit. b) și c) din Codul de procedură penală trebuie interpretate în sensul că, în cazul când partea vătămată este minor, cheltuielile judiciare avansate de stat trebuie suportate de minorul parte vătămată, prin reprezentant legal.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În practica instanțelor judecătorești s-a ivit diversitate de soluții în legătură cu aplicarea dispozițiilor art. 192 alin. 1 pct. 1 lit. a) și pct. 2 lit. b) și c) din Codul de procedură penală, privind plata cheltuielilor judiciare avansate de stat în cazul când, partea vătămată fiind minor, plângerea prealabilă a fost introdusă prin reprezentant legal sau cu încuviințarea acestuia.

Astfel, unele instanțe au considerat că, atunci când plângerea a fost formulată de reprezentantul legal al minorului parte vătămată, în caz de achitare a inculpatului ori de încetare a procesului penal ca urmare a împăcării părților sau a retragerii plângerii, obligația de a plăti cheltuielile judiciare avansate de stat revine părții vătămate.

Alte instanțe, dimpotrivă, au apreciat că în asemenea situații minorul parte vătămată trebuie obligat solidar cu reprezentantul său legal, ca parte responsabilă civilmente, la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat.

În fine, cele mai multe instanțe s-au pronunțat în sensul că în astfel de situații cheltuielile judiciare avansate de stat trebuie suportate de minorul parte vătămată prin reprezentant legal.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și au aplicat corect dispozițiile legii.

Într-adevăr, potrivit art. 9 din Decretul nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice, „minorul care a împlinit vârsta de paisprezece ani are capacitatea de exercițiu restrânsă”, iar „actele juridice ale minorului cu capacitate restrânsă se încheie de către acesta, cu încuviințarea prealabilă a părinților sau a tutorelui”.

Pentru minorul care a depășit vârsta de 16 ani, prin art. 10 din același decret s-a prevăzut posibilitatea să încheie contract de muncă, să exercite singur drepturile și să execute obligațiile izvorând din acel contract, precum și să dispună singur de sumele de bani dobândite prin muncă proprie.

Corelativ, în art. 105 alin. 1 din Codul familiei se prevede că „părinții au dreptul și îndatorirea de a administra bunurile copilului lor minor și de a-l reprezenta în actele civile până la data când el împlinește vârsta de paisprezece ani”, iar în alineatul următor se subliniază că „după împlinirea vârstei de

paisprezece ani minorul exercită singur drepturile și își execută tot astfel obligațiile, însă numai cu încuviințarea prealabilă a părinților, spre a-l apăra împotriva abuzurilor celui de-al treilea”.

În raport cu aceste reglementări, obligarea la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat în situațiile la care se referă art. 192 alin. 1 pct. 1 lit. a) și pct. 2 lit. b) și c) din Codul de procedură penală nu poate privi, în cazul în care partea vătămată este minor, decât pe minorul parte vătămată, prin reprezentant legal, potrivit distincțiilor făcute în cuprinsul acestor dispoziții.

În această privință este de observat că dispozițiile menționate se referă la cazuri de obligare a părții vătămate și a altor părți, calitate pe care nu o poate avea, potrivit art. 24 din Codul de procedură penală, decât minorul care a suferit prin fapta penală o vătămare fizică, morală sau materială, iar nu și reprezentantul său legal cu rol de simplu participant în procesul penal.

Or, în aceste condiții, este evident că părinții, respectiv tutorii sau curatorii, ca reprezentanți ai minorului, solicitând tragerea la răspundere penală a autorului infracțiunii, doar îndeplinesc în numele minorului actele pretinse de lege pentru declanșarea și desfășurarea procesului penal, astfel că efectele reprezentării, între care și eventuala suportare a cheltuielilor judiciare avansate de stat, trebuie să se răsfrângă direct asupra minorului reprezentat sau căruia i s-a dat încuviințare să exercite acele acte, în raport cu distincțiile făcute, în art. 105 din Codul familiei, cu privire la vârsta ce prezumă absența totală sau parțială a capacității de exercițiu.

Așa fiind, în cazul când, partea vătămată fiind minor, plângerea prealabilă a fost introdusă prin reprezentant legal sau cu încuviințarea acestuia, se impune ca cheltuielile judiciare avansate de stat să fie suportate, în situațiile la care se referă art. 192 alin. 1 pct. 1 lit. a) și pct. 2 lit. b) și c) din Codul de procedură penală, de către minorul parte vătămată, prin reprezentantul său legal.

În consecință, în temeiul dispozițiilor art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004, republicată, precum și ale art. 414² din Codul de procedură penală, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se decide că dispozițiile art. 192 alin. 1 pct. 1 lit. a) și pct. 2 lit. b) și c) din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că, în cazul când partea vătămată este minor, cheltuielile judiciare ocazionate de judecarea cauzei se suportă de minorul parte vătămată, prin reprezentant legal.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Dispozițiile art. 192 alin. 1 pct. 1 lit. a) și pct. 2 lit. b) și c) din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că: În cazul în care partea vătămată este minor, cheltuielile judiciare ocazionate de judecarea cauzei vor fi suportate de minorul parte vătămată, prin reprezentant legal.

Obligatorie pentru instanțe, potrivit art. 414² alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 24 septembrie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. LX (60) din 24 septembrie 2007

Dosar nr. 31/2007

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit în vederea examinării recursului în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la modul de soluționare a cererii de revizuire în cazul în care motivul invocat nu se încadrează în cazurile prevăzute expres și limitativ de art. 394 din Codul de procedură penală.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 93 de judecători din totalul de 115 aflați în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Scutea Gabriela, adjunct al procurorului general.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, cerând să fie admis în sensul de a se stabili că cererea de revizuire care se întemeiază pe alte motive decât cazurile prevăzute de art. 394 din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În legătură cu modul de soluționare a cererilor de revizuire în cazul în care motivul invocat nu se încadrează în cazurile prevăzute de art. 394 din Codul de procedură penală, instanțele judecătorești nu au un punct de vedere unitar, pronunțându-se în mod diferit.

Astfel, unele instanțe au respins cererea de revizuire ca fiind nefondată, apreciind că absența cazurilor prevăzute de art. 394 din Codul de procedură penală caracterizează ca neîntemeiată critica ce se tinde a fi adusă hotărârilor judecătorești definitive pe calea acestei acțiuni în justiție, iar alte instanțe au respins cererea de revizuire ca inadmisibilă atunci când cazul invocat de revizuiant nu se regăsește în cele prevăzute expres și limitativ de art. 394 din Codul de procedură penală.

Aceste din urmă instanțe au procedat corect.

Potrivit art. 393 din Codul de procedură penală, hotărârile judecătorești definitive pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă.

Din prevederile art. 394 din Codul de procedură penală rezultă că „revizuirea poate fi cerută când:

a) s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute de instanță la soluționarea cauzei;

b) un martor, un expert sau un interpret a săvârșit infracțiunea de mărturie mincinoasă în cauza a cărei revizuire se cere;

c) un înscris care a servit ca temei al hotărârii a cărei revizuire se cere a fost declarat fals;

d) un membru al completului de judecată, procurorul ori persoana care a efectuat acte de cercetare penală a comis o infracțiune în legătură cu cauza a cărei revizuire se cere;

e) când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia”.

Din conținutul prevederilor menționate rezultă caracterul de cale extraordinară de atac al revizuirii, prin folosirea căreia se pot înlătura erorile judiciare comise cu privire la faptele reținute printr-o hotărâre judecătorească definitivă, datorită necunoașterii de către instanță a unor împrejurări de care depindea adoptarea unei hotărâri conforme cu legea și adevărul.

Cererea de revizuire se soluționează în mai multe etape, prima dintre acestea fiind, conform art. 403 din Codul de procedură penală, admiterea în principiu, etapă în care instanța verifică cererea de revizuire sub aspectul regularității sale, respectiv al îndeplinirii condițiilor în care poate fi exercitată referitor la hotărârile ce pot fi atacate, cazurile ce o justifică, titularii cererii, termenul de introducere.

Această fază a admiterii în principiu privește examinarea admisibilității exercitării unui drept, iar nu o judecată asupra temeiniciei solicitării ce face obiectul exercitării aceluia drept.

Cum în etapa admiterii în principiu instanța nu se implică în niciun fel în verificarea fondului cauzei deduse judecării, soluția dată de aceasta nu poate fi decât de respingere ca inadmisibilă a cererii de revizuire în cazul în care ea nu se întemeiază pe vreunul dintre cazurile prevăzute în art. 394 din Codul de procedură penală.

În consecință, în temeiul art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și al art. 414² din Codul de procedură penală, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se stabili că este inadmisibilă cererea de revizuire care se întemeiază pe alte motive decât cazurile prevăzute în art. 394 din Codul de procedură penală.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

D E C I D:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Stabilesc că cererea de revizuire care se întemeiază pe alte motive decât cazurile prevăzute de art. 394 din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

Obligatorie pentru instanțe, potrivit art. 414² alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 24 septembrie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul de vânzări și informare, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

